

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY

W MOGILNIE

88-300 Mogilno, ul. Tadeusza Kościuszki 4

e-mail: sekretariat.psse.mogilno@sanepid.gov.pl

www.gov.pl/web/psse-mogilno

STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU MOGILEŃSKIEGO W 2025r.

Marzec – 2026 r.

SPIS TREŚCI

TYTUŁ	STRONA
WSTĘP	3
I. ZAKRES DZIAŁAŃ W PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ	4
II. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH NA PODSTAWIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO	5
III. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH NA PODSTAWIE BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO	8
III.1. OCENA URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA	9
III. 2. JAKOŚĆ WODY DO KĄPIELI	15
III. 3. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	17
III.4. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWYCH ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU	21
III.5. OCHRONA PRACOWNIKÓW PRZED CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I UCIĄŻLIWYMI W ŚRODOWISKU PRACY	28
III.6. OCENA WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY	32
III.7. BEZPIECZEŃSTWO ŚWIADCZENIA USŁUG MEDYCZNYCH	35
IV. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŻNYCH	40
V. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OBOWIĄZKOWYCH SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH	43
VI. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA	44
WNIOSKI	47

STAN BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO POWIATU MOGILEŃSKIEGO W 2025 ROKU

Szanowni Państwo,

Przedstawiam coroczny raport dotyczący stanu bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie mogileńskim, w którym zawarte są informacje o czynnościach podejmowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w odniesieniu do zdrowia publicznego mieszkańców naszego regionu. Intencją Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest ochrona zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganie powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Poprzez nadzór i promowanie działań profilaktycznych minimalizujemy skutki zdarzeń, które niekorzystnie wpływają na życie człowieka. Kontrolą podlegają warunki: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotne żywności, żywienia, produktów kosmetycznych, biobójczych oraz higieniczno-sanitarne, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mogilnie kieruje działalnością Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Mogilnie, która jest podmiotem leczniczym finansowanym z budżetu państwa, wpisanym do prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko Pomorskiego Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą. W skład Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Mogilnie wchodzi: Oddział Nadzoru Sanitarnego i Profilaktyki Zdrowotnej (Sekcje: Nadzoru Zapobiegania i Kontroli Chorób Zakaźnych, Nadzoru nad Bezpieczeństwem Zdrowotnym Człowieka w Środowisku, Nadzoru nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia, Nadzoru nad Chemikaliami i Środowiskiem Pracy, Higieny Dzieci i Młodzieży, Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego, Profilaktyki Zdrowotnej) oraz Sekcja Ekonomiczna i Administracyjna.

W działalności kontrolnej wdrożono system zarządzania jakością zgodny z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 Ocena zgodności – Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję. Jednolite procedury kontroli oparte na obowiązujących przepisach prawnych, usystematyzowane planowanie kontroli, dokumentowanie sprawowanego nadzoru oraz wykwalifikowana kadra, systematycznie doskonaląca swoje umiejętności zawodowe, zapewniają skuteczną realizację zadań organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W ramach realizowanych działań, pracownicy na terenie odpowiedzialności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mogilnie przeprowadzili w 2025 roku łącznie 905 kontroli i wizytacji. Zorganizowano również wiele przedsięwzięć i projektów angażujących mieszkańców naszego regionu, które kształtowały postawy i zachowania prozdrowotne, zwiększały świadomość i pobudzały aktywność na rzecz zdrowia publicznego. Przekazując niniejsze opracowanie, jestem przekonana, że pozwoli ono Państwu na zapoznanie się ze stanem bezpieczeństwa sanitarnego naszego powiatu.

Pragnę tym samym podziękować służbom, instytucjom publicznym, organom administracji rządowej i samorządowej za zaangażowanie i owocną współpracę w realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego.

*Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Mogilnie
Aleksandra Wanta*

I. ZAKRES DZIAŁAŃ PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ

W sprawach należących do zakresu zadań i kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizowane były działania z nadzoru sanitarnego oraz profilaktyki zdrowotnej. W celu oceny realnych i potencjalnych zagrożeń higieniczno-zdrowotnych na terenie powiatu mogileńskiego w 2025 roku monitorowano:

- sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych,
- jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- jakość wody do kąpieli,
- bezpieczeństwo żywności, żywienia i przedmiotów użytku,
- bezpieczeństwo wykonywania świadczeń zdrowotnych,
- warunki higieniczne procesu nauczania i wychowania,
- narażenie pracowników na szkodliwe czynniki w środowisku pracy,
- bezpieczeństwo świadczenia usług zdrowotnych przez podmioty lecznicze,
- realizację obowiązkowych szczepień ochronnych,
- wprowadzanie do obrotu substancji i preparatów chemicznych, w tym produktów biobójczych i kosmetyków,
- stan sanitarny obiektów żywnościowo-żywieniowych, obiektów leczniczych, zakładów pracy, placówek nauczania i wychowania, obiektów turystyczno-wypoczynkowych i innych obiektów użyteczności publicznej,
- zapewnienie warunków higieniczno-zdrowotnych na wszystkich etapach planowania i realizacji inwestycji,
- realizację interwencji w zakresie profilaktyki zdrowotnej.

W ciągu roku uczestniczono w krajowych i europejskich systemach, tak w zakresie gromadzenia danych, jak i wykorzystywania ich w nadzorze sanitarnym i profilaktyce zdrowotnej:

- **SEPIS** - System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej,
- **EpiBaza** - Ogólnopolski System Nadzoru Epidemiologicznego i Środowiskowego nad Bezpieczeństwem Ludności,
- **ProfiBaza** – cyfrowe udostępnienie informacji publicznej na temat sytuacji zdrowotnej ludności oraz realizacji programów zdrowotnych dla potrzeb profilaktyki chorób i promocji zdrowia w Polsce,
- **SENTINEL** - zintegrowany system nadzoru epidemiologicznego i wirusologicznego nad gripą,
- **ROE** - Rejestr Ognisk Epidemicznych,
- **SMZ** - elektroniczny system do gromadzenia informacji o zdarzeniach, których wystąpienie lub których skala zjawiska może rodzić zagrożenie mające wpływ na zdrowie i życie ludzi,
- **SRWE** - System Rejestracji Wywiadów Epidemiologicznych,
- **ESNDS** - Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek,
- **Safety Gate** - system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach konsumpcyjnych- pomaga w wycofywaniu z rynku niebezpiecznych produktów nieżywnościowych.
- **INTERACT Portal** – baza zawierająca dane rejestracyjne substancji chemicznych, prowadzona przez ECHA (Europejską Agencję Chemikaliów),
- **SMIOD1** - System Monitorowania Informacji o Środkach Zastępczych i Nowych Substancjach Psychoaktywnych,
- **RASFF WINDOW** - baza danych administrowana przez Komisję Europejską, pozwalająca na dostęp do powiadomień systemu RASFF wyłącznie w trybie odczytu,

- **IRASFF** - System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach,
- **TRACES-NT** - unijny system informatyczny służący do obsługi przesyłek na granicy żywności, dla której przepisy unijne określają wymagania dotyczące zwiększonego poziomu kontroli urzędowych lub nakładają specjalne warunki dotyczące przywozu do UE z niektórych państw trzecich,
- Państwowy Instytut Weterynaryjny - Państwowy Instytut Badawczy - monitorowanie oporności odzwierzęcych czynników chorobotwórczych i bakterii komensalnych na środki przeciwdrobnoustrojowe,
- **WODAEXCELL** - System monitorujący jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi,
- **System Monitoringu Jakości Wody w Kąpieliskach**,
- **Internetowy Serwis Kąpieliskowy** – wykaz kąpielisk i zagrożeń związanych z nadmiernym zakwitem sinic, ogólnodostępny na stronie GIS,
- **NPZ - Narodowy Program Zdrowia.**
- **CPNP**- portal powiadomień o produktach kosmetycznych.

Na wypadek wystąpienia zdarzenia związanego z poważnym transgranicznym zagrożeniem zdrowia funkcjonuje system wczesnego ostrzegania RWES. W sytuacji stanowiącej ryzyko dla zdrowia lub życia człowieka uruchamiany jest system wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i paszach RASFF.

II. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH NA PODSTAWIE ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

W 2025 r. realizowano zapobiegawczy nadzór sanitarny poprzez:

- zajmowanie stanowiska w ramach oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- uzgadnianie projektów decyzji o warunkach zabudowy i projektów decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- kontrolę spełnienia wymagań higieniczno-zdrowotnych na poszczególnych etapach realizacji inwestycji związanych z powstawaniem obiektów przeznaczonych na działalność usługową, handlową, produkcyjną, o funkcji mieszkalnej wielorodzinnej oraz budynków służby zdrowia,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej.

Zestawienie podstawowych działań podejmowanych w związku z przedsięwzięciami realizowanymi na terenie poszczególnych gmin przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1

	Rodzaj uzgodnienia/opinii	Gmina Dąbrowa	Gmina Jeziora Wielkie	Gmina Mogilno	Gmina Strzelno
--	---------------------------	------------------	-----------------------------	------------------	-------------------

1.	W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji w prognozie oddziaływania na środowisko.	2	0	2	1
2.	W ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	2	0	5	1
3.	Opinie dot. konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i zakresu raportu.	0	6	16	3
4.	Opinie dot. warunków realizacji przedsięwzięć w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	0	1	1	1
5.	Uzgodnienia dokumentacji projektowych	0	0	1	0
6.	Kontrola obiektów przed przystąpieniem do użytkowania w trybie art. 56 ustawy <i>Prawo budowlane</i>	0	5	16	3
7.	Uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy i projektów lokalizacji inwestycji celu publicznego.	0	0	1	1
Razem		4	12	42	10

W zakresie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko wydano:

- 5 uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- 8 opinii do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, do uzgadnianych prognoz i projektów nie wniesiono uwag.

- 25 opinii odnośnie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, które dotyczyły: budowy budynków mieszkalnych (3 sprawy), budowy kanalizacji sanitarnej (2 sprawy), budowie biogazowni, budowy grzebowniska małych zwierząt, budowy lub przebudowy dróg (4 sprawy), zbierania odpadów (2 sprawy), budowy lub przebudowy infrastruktury drogowej (4 sprawy), budowy budynków produkcyjnych. Najwięcej spraw (7) dotyczyło wykonania instalacji fotowoltaicznej. Łączna planowana moc projektowanych instalacji wynosi około 111 MW, średnia moc jednej planowanej instalacji wynosi około 15,86 MW. W przypadku **1 przedsięwzięcia** (budowa biogazowni), z uwagi na możliwe oddziaływanie na środowisko, uznano za konieczne przeprowadzenie postępowania oceny oddziaływania przedsięwzięcia, jednocześnie wskazując zakres raportu. W sprawach, w których nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oddziaływania na środowisko, wskazano warunki konieczne do uwzględnienia w decyzjach środowiskowych.
- 3 opinie przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, dotyczyły budowa farmy fotowoltaicznej, budowa biogazowni, rozbudowa zakładu o instalację do przetwarzania biomasy.

Na podstawie art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo Budowlane:

- przeprowadzano **24 kontrole** obiektów w związku ze zgłoszeniem o zamiarze przystąpienia do ich użytkowania, podczas których dokonywano przeglądu dokumentacji projektowej uzgadnianej przez rzeczoznawców ds. higieniczno-sanitarnych. Kontrole w tym trybie dotyczyły inwestycji: budowy sieci wodociągowej (7 opinii), budowy hal sportowych (2 opinie), budowy zakładu fryzjerskiego, budowy kurników (2 opinie), budowy budynku OSP, budowy zajezdni autobusowej, budowy budynku produkcyjnego (2 sprawy), budowy budynku myjni, przebudowy budynku dworca PKP, budowy bloku mieszkalnego, budowy przechowalni produktów rolnych oraz budowy budynku szatniowo-sanitarnego z salą spotkań.

W wyniku tych czynności wydano **24 opinie pozytywne**. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości w **4 obiektach** i dotyczyły głównie odstępstwa od uzgodnionych projektów budowlanych poprzez: nieprawidłowe usytuowanie czerpni i wyrzutni powietrza central wentylacyjnych, brak kurtyny powietrza przy wejściu głównym, brak przedsionków oddzielonych ścianami pełnymi na całą wysokość pomieszczenia od ustępów ogólnodostępnych.

Na podstawie art. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej:

- dokonano **1** uzgodnienia dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych - zmiana sposobu użytkowania części budynku gospodarczego na cele usługowe (warsztat samochodowy).

Na podstawie art. 60 ust 1 w związku z art. 53 ust. 4 pkt 2a ustawy z dnia z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Wydano **2** postanowienia w zakresie uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu i projektu decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego dotyczące: budowy budynku mieszkalnego oraz budowy farmy fotowoltaicznej. Pozostałe **789 wniosków** po

przeprowadzeniu analizy projektu decyzji uzgodniono w formie milczącej zgody, co oznacza że organ zapoznał się z treścią dokumentacji a w wyniku braku uwag zajął stanowisko jw.

Podsumowanie

Jak wynika z powyższych zestawień, najwięcej przedsięwzięć w roku 2025, w opiniowaniu lub uzgadnianiu których uczestniczył PPIS w Mogilnie zgodnie z prawnie przypisanymi kompetencjami, zlokalizowanych lub planowanych było na terenie gminy Mogilno.

Aż 791 spraw dotyczyło uzgodnienia projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenu oraz projektu decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego, w których organ zajął stanowisko w formie milczącej zgody, bez wydania postanowienia.

III. OCENA ZAPEWNIENIA WŁAŚCIWYCH WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH NA PODSTAWIE BIEŻĄCEGO NADZORU SANITARNEGO

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono **905** kontroli sanitarnych i wizytacji. W zakresie urzędowej kontroli żywności i monitoringu jakości wody pobrano do badań laboratoryjnych **356** prób. W zakresie nadzoru nad warunkami higienicznymi nauczania wykonano **3725** badań fizycznych dotyczących ergonomii stanowisk uczniów i tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych.

Wykaz działań kontrolno-represyjnych zrealizowanych w 2025 r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego zamieszczono w **tabeli nr 2**.

Tabela nr 2

Działanie Pion nadzoru									
	Badania	Pobrane próbki	Kontrole	Decyzje merytoryczne	Decyzje płatnicze	Postanowienia	Tyt. wykonawcze	Mandaty	Grzywny i kary pieniężne
Nadzór nad Bezpieczeństwem Żywności i Żywienia	-	229	346	134	71	2	-	22	-

Nadzór nad Chemikaliami i Środowiskiem Pracy	-	2	110	14	18	1	1	-	2
Higiena dzieci i młodzieży	3725	-	100	1	4	-	-	-	-
Nadzór Zapobiegania i Kontroli Chorób Zakaźnych	-	-	89	8	16	4	70	-	-
Nadzór nad Bezpieczeństwem Zdrowotnym Człowieka w Środowisku	267	125	210	93	32	12	-	3	-
Profilaktyka Zdrowotna			26						
łącznie	3992	356	881	250	146	19	72	25	2

III.1 OCENA URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH I JAKOŚCI WODY DO SPOŻYCIA

W 2025 roku ludność powiatu mogileńskiego zaopatrywało 21 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia. Nadzorowano też 9 indywidualnych ujęć wody wykorzystywanej na cele prowadzonej działalności gospodarczej. Skontrolowano 29 obiektów, przeprowadzając 44 kontrole, wydano 35 decyzji administracyjnych oraz 15 decyzji ustalających obowiązek uiszczenia opłaty.

Tabela nr 3

Lp.	ADMINISTRATOR	WODOCIĄGI WEDŁUG DOBOWEJ PRODUKCJI WODY (w m ³ /dobę)		
		< 100	101-1000	1001-10000
1.	Mogileńskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o w Mogilnie (MPGK w Mogilnie)	-	Kwieciszewo, Procyń Wasielewko, Wylatowo Padniewo, Lubieszewo Pałędzie Dolne, Niestronno	Mogilno

2.	Zarząd Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strzelnie	Ostrowo Markowice	Wronowy Bronisław	Strzelno
3.	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o w Jeziorach Wielkich	Kościeszki Kuśnierz Golejewo	Jeziora Wielkie Gaj	-
4.	Gmina Dąbrowa	-	Krzekotowo Szczepanowo	-
łącznie w danej grupie wydajności:		5	14	2

Do Komisji Europejskiej raportowane są dane z monitoringu dwóch największych miejskich wodociągów - **Mogilno** o produkcji **2343 m³/dobę** (2285,5 m³/dobę w 2024r.) - **Strzelno** o produkcji **961 m³/dobę** (1027,0 m³/dobę w 2024r.). Zaopatrywały one w wodę 20695 mieszkańców, co stanowi 49% ogółu ludności. Wodociągi mieszczące się w przedziale produkcji dobowej od 101 do 1000 m³, łącznie zaopatrywały 18954 mieszkańców, co stanowi 45% ogółu. Natomiast najmniejsze wodociągi o produkcji dobowej <100m³ zaopatrywały łącznie 2482 mieszkańców, co stanowi 6% ogółu. Łączna liczba ludności zaopatrywana w wodę przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w powiecie mogileńskim w 2025r. wynosiła **42131**.

Stopień zwodociągowania terenu: Dąbrowa - 100%; Strzelno -99,7%; Mogilno - 99,6%; Jeziora Wielkie -99,6%. Sieć wodociągowa obejmuje wszystkie zamieszkałe tereny powiatu, jedynie pojedyncze gospodarstwa domowe są zaopatrywane w wodę z ujęć indywidualnych - studni kopanych (ich jakość nie jest kontrolowana przez organy PIS). Na koniec 2025r. długość wszystkich **sieci wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia w powiecie mogileńskim wynosiła 720,3 km** (698,5 km w 2024r.), **w stosunku do roku ubiegłego zwiększyła się o 21,8 km** (14,6 km w 2024r.). Co ważne istnieje możliwość pierścieniowego połączenia SUW- dot. to wodociągów na terenie gmin Jeziora Wielkie, Dąbrowa i Mogilno, natomiast na terenie gminy Strzelno takiej możliwości nie ma, co może stanowić duży problem w przypadku niewłaściwej jakości zdrowotnej wody.

Pobór wody na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej w 2025r. w ramach zbiorowego zaopatrzenia wynosiła 7 887,2 m³/dobę i utrzymuje się na podobnym poziomie z lekką tendencją spadkową w stosunku do ubiegłego roku (tabela nr 4). Nie odnotowano braków w dostawie wody.

Tabela nr 4.

WODOCIĄGI WEDŁUG DOBOWEJ PRODUKCJI WODY (m ³ /dobę)	Ilość produkowanej wody (m ³ /dobę)						
	2019r.	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.	2024r.	2025r.
<100	553,7	540,6	603,8	588,1	360,7	391,9	415,2
101-1000	4 691,9	5 088,9	5 096,5	4874,9	5213,0	4214,7	4167,6
>1001	1 915,5	1 801,6	1 963,8	2448,0	2281,7	3312,5	3304,4
Razem	7 161,1	7431,1	7 664,1	7 911,0	7855,4	7 919,1	7887,2

Woda wykorzystywana do zbiorowego zaopatrzenia ludności pochodziła z ujęć podziemnych z pokładów trzecio i czwartorzędowych zlokalizowanych na terenach rolniczych. W celu utrzymania

odpowiednich warunków bakteriostatycznych na wodociągach stosuje się okresową dezynfekcję chemiczną wody (podchloryn sodu). W wodociągu - Palędzie Dolne, trzeci rok stosuje się stałe chlorowanie wody z uwagi na powtarzające się na przestrzeni lat zanieczyszczenie mikrobiologiczne wody. W kolejnych dwóch wodociągach Golejewo i Kuśnierz dokonano zmiany uzdatniania wody poprzez zamontowane lamp bakterioświatowych UV.

JAKOŚĆ WODY Z WODOCIĄGÓW ZBIOROWEGO ZAOPATRZENIA

Próbki wody do badań laboratoryjnych pobierano w ustalonych punktach zgodności, **zgodnie z harmonogramami poboru. W 2025r. w ramach urzędowej i wewnętrznej kontroli nad jakością wody pobranych zostało łącznie 358 próbek** wody do badań laboratoryjnych z ww. wodociągów, w tym 108 próbek w ramach kontroli urzędowej i 250 w ramach kontroli wewnętrznej. **W 43 przypadkach stwierdzono przekroczenia badanych normatywów**, co stanowiło 12,0% wszystkich pobranych prób wody przeznaczonej do spożycia, w porównaniu do roku poprzedniego (13,1%) uległa nieznacznie zmniejszeniu - (tabela nr 5).

Tabela Nr 5

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia	Liczba ludności	Produkcja wody [m³/d]	Długość sieci [km]	Ilość obiektów wg ewidencji/poddanych kontroli	Liczba pobranych próbek				Liczba pobranych próbek (ogółem)
					Kontrola urzędowa		Kontrola wewnętrzna		
					(dobre)	(złe)	(dobre)	(złe)	
<100 m³/dobę	2 482	415,2	55,9	5/5	14	3	37	5	59
100 - 1000 m³/dobę	18 954	4 167,6	496,1	14/14	59	15	136	14	224
1000 - 10000 m³/dobę	20 695	3 304,4	168,3	2/2	6	0	14	0	20
Inne podmioty zaopatrujące w wodę	0	1 919,3	4,9	9/8	10	1	39	5	55
Razem	42 131	9 806,5	725,2	30/29	89	19	226	24	358
Razem					108		250		

Kwestionowane próbki dotyczyły:

- parametrów fizykochemicznych 29 (w 2024r.-19)
- mikrobiologicznych 13 (w 2024r.-27)

➤ mikrobiologicznych i fizykochemicznych jednocześnie 1,

łącznie zakwestionowano 43 próbki, w tym:

- w zakresie badań mikrobiologicznych(**13 próbek**): obecność bakterii grupy coli (7 próbek), podwyższoną wielkość parametru ogólnej liczby bakterii w 22⁰C (4 próbki), jednocześnie obejmujące dwa parametry- bakterie grupy coli i paciorkowce kałowe (1 próbka), oraz jednocześnie obejmujące trzy parametry - podwyższoną wielkość parametru ogólna liczba bakterii w 22⁰, obecność bakterii grupy coli i paciorkowców kałowych (1 próbka);
- w zakresie badań fizyko-chemicznych (**29 próbek**): ponadnormatywnej zawartości manganu (18 próbek), mętności (3 próbki), żelaza (2 próbki) i twardości (2 próbki), jednocześnie zawartości żelaza i manganu (3 próbki), żelaza i mętności (1 próbka);
- w zakresie badań mikrobiologicznych fizyko-chemicznych (**1 próbka**): ponadnormatywnej zawartości bakterii grupy coli i manganu.

Najczęściej przyczyną kwestionowania jakości wody były mangan (wielkości na poziomie od 54 do 260 µg/l); bakterie grupy coli (w ilości od 2 do 13 jtk/100 ml); paciorkowce kałowe (w ilości od 1 do 3 jtk/100ml); mętność (wielkości od 1,33 do 2,4 NTU); żelazo (w ilości od 285 do 1409 µg/l); ogólna liczba bakterii w 22⁰C - (wielkości na poziomie od 143 do 504 jtk/1 ml); twardość (w ilości 550-560 mg/l). W 2025r. zakwestionowano więcej badań fizyko-chemicznych, aniżeli mikrobiologicznych, jak to było w latach poprzednich. Podłączenie lamp UV do wodociągów znacznie poprawiło jakość wody, poprzez skuteczną eliminację mikroorganizmów.

Z wody o dobrej jakości przez cały rok, korzystali mieszkańcy zaopatrywani przez 10 (48%) wodociągów (Mogilno, Wylatowo, Kwieciszewo, Padniewo, Strzelno, Wronowy, Bronisław, Ostrowo, Markowice, Gaj). W pozostałych 11 wodociągach (52%) wystąpiły przekroczenia badanych parametrów, zarazem te incydentalne – krótkoterminowe jak i te utrzymujące się przez dłuższy czas.

W 2025r. na 6 wodociągów publicznych zbiorowego zaopatrzenia wydano decyzje administracyjne nakazujące podjęcie skutecznych działań naprawczych (Szczepanowo, Golejewo, Kuśnierz, Lubieszewo, Pałędzie Dolne, Krzekotowo), w tym 2 decyzje o braku przydatności (Pałędzie Dolne, Szczepanowo) oraz kontynuowano nakazy decyzji (3) wydanych w 2024r.: z przekroczeniami mikrobiologicznymi (Jeziora Wielkie) oraz z przekroczeniami fizykochemicznymi (Procyń, Szczepanowo).

W przypadku indywidualnych ujęć wydano 4 decyzje administracyjne, nakazujące podjęcia skutecznych działań naprawczych w związku z przekroczeniami mikrobiologicznymi i fizyko-chemicznymi (wszystkie wydane na podmiot Oerlemans Foods Sp. z o.o. z siedzibą w Strzelnie).

W przypadku braku przydatności wody do spożycia (cała strefa zaopatrzenia) z wodociągu Pałędzie Dolne i Szczepanowo, administratorzy zapewnili odbiorcom zastępcze źródło zaopatrzenia w wodę do bezpośredniego spożycia - przełączenie na inne wodociągi (Niestronno i Krzekotowo). W pozostałych przypadkach woda była warunkowo przydatna do spożycia. Prowadzone działania naprawcze we wszystkich przypadkach doprowadziły do poprawy jakości wody.

Największe problemy z uzyskaniem jakości wody zgodnej z normami sanitarnymi miał wodociąg w Szczepanowie z uwagi na brak stabilizacji jakości wody zarówno w zakresie parametrów mikrobiologicznych (bakterie grupy coli), jak i fizyko-chemicznych (mangan) w roku ubiegłym i bieżącym. Przekroczenia parametru żelaza utrzymywały się najdłużej. Administrator po konsultacji w zakresie technologii wody i automatyki urządzeń sterujących i wdrożeniu rekomendacji, dopiero na koniec 2025r. uzyskał poprawę jakości wody.

W ciągu roku występowały **krótkotrwałe przekroczenia parametrów**. Wystąpiły one na 8 wodociągach (**Niestronno, Krzekotowo, Jeziora Wielkie, Kuśnierz, Wasielewko, Kościeszki, Pałędzie Dolne**). Przekroczenia w zakresie manganu (56 -260 µg/l), żelaza (346 -1409 µg/l), mętności (1,33-2,4 NTU), twardości (560 mg/l), nie wpłynęły na ocenę jakości wody z uwagi na **zjawiska incydentalne, bez negatywnego wpływu na zdrowie ludzi**. Próby powtórne nie potwierdziły przekroczeń.

Pomimo wykazanych powyżej przekroczeń **woda nie stwarzała bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia konsumentów w strefie zaopatrzenia tych wodociągów**. Właściciele urządzeń podejmowali natychmiastowe działania. Organ monitorował wywiązywanie się producentów wody z realizacji harmonogramów działań naprawczych i sprawdzał stabilizację jej jakości oraz przekazywał stosowne komunikaty (18) gminom, w celu ich rozpowszechnienia wśród mieszkańców.

Przedsiębiorstwa posiadają procedury na wypadek wstrzymania zaopatrzenia w wodę, w sytuacjach powodujących zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi. W jednym przypadku **wydano zalecenia (Gmina Dąbrowa)**, aby uaktualnić **procedurę postępowania w przypadku pogorszenia się jakości wody** do spożycia lub sytuacji kryzysowych, w tym zapewnienie zastępczego źródła wody (rezerwowe) oraz opracować instrukcję dotyczącą użytkowania zbiorników do gromadzenia wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (mausery), dopełnić obowiązek zgłoszenia środków transportu i dystrybucji wody (mausery), do ich weryfikacji przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mogilnie. Termin realizacji ustalono do II/2026r.

Na koniec roku 2025r. sklasyfikowano wszystkie funkcjonujące urządzenia jako dostarczające wodę odpowiadającą wymaganiom określonym w przepisach prawa.

JAKOŚĆ WODY Z INDYWIDUALNYCH UJĘĆ

Na terenie powiatu mogileńskiego zewidencjonowanych jest 9 podmiotów ujmujących wodę z indywidualnych ujęć na cele prowadzonej działalności gospodarczej, w tym na cele spożywcze i zaopatrują one: Oerlemans Foods Polska Sp. z o. o. w Strzelnie; Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego „Bronisław” S.A. w Bronisławiu; Baza Rybacka „Inter-Fish” Sp. z o. o. w miejscowości Czerniak; Zbych-Pol & Mobet Sp. z o.o. w Mogilnie (restauracja i hotel); Gospodarstwo Rolne Ferma Drobiu w miejscowości Radunek oraz w miejscowości Młyny; Wood Glass Team Sp. z o.o. w Strzelnie; Dom Pomocy Społecznej w Siemionkach; SPZOZ Mogilno Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Strzelnie. Wszystkie ujęcia indywidualne zostały skontrolowane.

Największe problemy z uzyskaniem jakości wody zgodnej z normami sanitarnymi miało indywidualne ujęcie Oerlemans Foods Polska Sp. z o. o. w Strzelnie a pogorszenie jej jakości wystąpiło czterokrotnie w ciągu całego roku, w wyniku czego każdorazowo organ nakazywał podjęcia działań naprawczych. Przedsiębiorca podejmował natychmiastowe działania. W 2026r. przewidziana jest modernizacja ujęcia.

STAN SANITARNY INFRASTRUKTURY URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH

W zakresie stanu sanitarnego urządzeń wodociągowych w roku sprawozdawczym skontrolowano 21 wodociągów, stwierdzając w dwóch wodociągach (**Mogilno, Kwieciszewo**) nieprawidłowości dot. niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego ścian pomieszczenia stacji uzdatniania. Wydano decyzje

nakazujące usunięcie nieprawidłowości, w jednym przypadku potwierdzono już usunięcie nieprawidłowości, natomiast w drugim postępowanie jest w toku.

Poprawie uległ stan sanitarny urządzeń w budynku hydroforni i studni (SUW Jeziora Wielkie) poprzez wykonanie obowiązków z decyzji wydanej w 2024r. Doprowadzono do właściwego stanu higieniczno-sanitarnego ściany oraz urządzenia i pokrywy zamykające w studniach głębinowych oraz zabezpieczono przed skorodowaniem powierzchnie urządzeń i armatury wodnej w budynku stacji uzdatniania wody.

Ponadto stwierdzono **nieprawidłowości na indywidualnym ujęciu (PPZ Bronisław)** tj. niewłaściwy stan sanitarny ścian w pomieszczeniu stacji pomp i urządzeń technologicznych, a także płyty nastudziennej (cembrowiny) wraz z pokrywą studni głębinowej. Wydano decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości - postępowanie w toku.

Producentom wody zwracano uwagę na odpowiedzialność za jakość dostarczanej wody oraz konieczność wykonywania badań po pracach remontowych (wymiana złóż, awaria). Ponadto w ramach prowadzonego nadzoru sanitarno-higienicznego nad jakością wody rozszerzono zakresy kontroli o sprawdzenie podejmowania działań w zakresie awaryjnego zaopatrzenia w wodę (opracowania i wdrożenia procedury postępowania w przypadku pogorszenia się jakości wody do spożycia, zapewnienia zastępczego źródła wody rezerwowego - środki do transportu i dystrybucji wody w przypadku braku jej przydatności do spożycia lub innych sytuacji kryzysowych do gromadzenia i dystrybucji wody pitnej).

OCENA SKAŻENIA INSTALACJI CIEPŁEJ WODY BAKTERIAMI *LEGIONELLA* sp.

Nadzór nad ciepłą wodą użytkową w zakresie obecności pałeczek *Legionella sp.* kontynuowano w podmiotach leczniczych, obiektach użyteczności publicznej, w tym głównie świadczących usługi noclegowe, pływalni oraz placówkach oświatowo-wychowawczych. Właściciele/zarządzający tymi obiektami wykonywali badania w ramach kontroli wewnętrznej. Organ sprawdzał spełnienie wymagań w zakresie eksploatacji i konserwacji wody ciepłej w sieci wewnętrznej obiektów oraz dokonywał poboru ciepłej wody użytkowej z obiektów tj. szpital, ZOL, pływalnia. Na podstawie zaplanowanych harmonogramów badań ciepłej wody oraz prowadzonego monitoringu wewnętrznego przez zarządzających łącznie wykonano 109 badań, w tym 8 przez PPIS, w kierunku oznaczenia bakterii z rodzaju *Legionella sp.* **Wszystkie wykonane badania w w/w zakresie spełniały normy higieniczne.**

W ramach prowadzonego nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej w **5 przypadkach** (obiekty sportowe - Gębice boisko, Mogilno Hala Sportowa, obiekt noclegowy - OW Przyjezierze, Mogilno klub fitness, Strzelno ŚDP) stwierdzono, iż ich **administratorzy/właściciele nie zachowali terminu wykonania badań wody ciepłej użytkowej** w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.* Badania zostały wykonane w krótkim terminie, w związku z czym odstępowano od wszczynania postępowania administracyjnego. Organ wystosował wystąpienie przypominające o obowiązku wykonywania badań wody ciepłej użytkowej z częstotliwością określoną w przepisach prawa.

Uzyskano poprawę - decyzje wydane w 2024r., które dotyczyły braku wykonywania badania wody ciepłej użytkowej na obecność bakterii *Legionella sp.*, (boisko w Szczepanowie i Dąbrowie oraz hotel Zajazd „Pod kogutkiem” w Busewie, gdzie doprowadzono jakość wody do zgodnej z normą higieniczną.

W 2 przypadkach (szpital Mogilno i DPS Siemionki) organ w ramach prowadzonego monitoringu jakości wody ciepłej na obecność bakterii *Legionella sp.* wystosował pismo zalecające podjęcie działań naprawczych w celu redukcji liczby bakterii i prawdopodobieństwa ich namnażania, oraz monitorowanie instalacji wewnętrznej, w celu uzyskania jej stabilizacji, z uwagi na znikome skażenie bakteriami badanego parametru.

W 1 przypadku (boisko sportowe Strzelno) organ wezwał administratora do przedstawienia wyników badania wody ciepłej użytkowej w zakresie parametru *Legionella sp.* oraz pouczył o zachowaniu odpowiedniej częstotliwości badań wody ciepłej, obowiązku okresowych przeglądów wewnętrznych instalacji wodociągowych i regularnym ich czyszczeniu. Właściciel przedstawił wyniki zgodne z przepisami prawa.

W większości przypadków administratorzy obiektów wywiązywali się z obowiązków nadzoru nad jakością wody ciepłej w instalacji wewnętrznej budynków, jednak nadal zdarzają się pojedyncze przypadki niedopełnienia obowiązków wynikających z częstotliwości z jaką winny być przeprowadzane.

III.2. JAKOŚĆ WODY DO KĄPIELI

Na nadzorowanym terenie w 2025r. funkcjonowały trzy miejsca do kąpielii tj. kryta pływalnia oraz sezonowe dwa kąpieliska.

Kryta pływalnia w Mogilnie zapewniała użytkownikom higieniczne i bezpieczne warunki. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Mogilnie w zakresie zadań statutowych wykonywał badania wody z częstotliwością i zakresem ustalonym w harmonogramach pobierania próbek wody. **Łącznie w ramach urzędowej i wewnętrznej kontroli nad jakością wody basenowej pobranych zostało 141 próbek** wody do badań laboratoryjnych, w tym 9 próbek w ramach kontroli urzędowej i 132 w ramach kontroli wewnętrznej. W dwóch przypadkach, jakość wody nie odpowiadała wymaganiom mikrobiologicznym określonym w przepisach prawa z uwagi na ponadnormatywną wartość parametru *Pseudomonas aeruginosa* (>80 jtk/100 ml) i ogólną liczbę mikroorganizmów w temp. $36 \pm 2^{\circ}\text{C}$ (89 jtl/1ml) w jednej i tej samej niecce (rekreacyjna). Każdorazowo wydano decyzję zakazującą kąpielii w niecce oraz nałożono obowiązek wyeliminowania zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody. Administrator w szybkim terminie doprowadził jakość wody do zgodnej z przepisami. Inne przeprowadzone badania wykazały podwyższony poziom parametru mętności (od 0,31 NTU do 0,77 NTU). Administrator po przeprowadzonych działaniach naprawczych doprowadził jakość wody do zgodnej z normą higieniczną. Prowadzony nadzór wykazał, iż pomimo stwierdzonego krótkotrwałego zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody, **użytkownicy pływalni korzystali z wody nie stwarzającej ryzyka dla ich zdrowia z uwagi na wyłączenie obiektu z użytkowania do czasu poprawy jakości wody.**

Kąpieliska w Przyjezierzu i w Wiecanowie - woda w kąpieliskach i stan sanitarny plaż stwarzały bezpieczne warunki do wypoczynku i rekreacji w analizowanym okresie.

W zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do kąpielii pobrane próbki wody zarówno w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej nie wykazały przekroczenia parametrów normatywnych. Łącznie wydano 12 ocen o przydatności wody do kąpielii.

Po zakończeniu sezonu kąpielowego w 2025r., przeprowadzono klasyfikację jakości wody dla obydwóch kąpielisk. Klasyfikację jakości wody przeprowadzono na podstawie wyników badań parametrów mikrobiologicznych tj. *Escherichia coli* i *enterokoki*. Posiadały one pełen zestaw danych tj. 16 próbek wody - przebadanych na przestrzeni 4 sezonów kąpielowych. Podobnie jak w roku poprzednim **Kąpielisko w Przyjezierzu** sklasyfikowano i otrzymało status: „doskonała”. Natomiast **Kąpielisko w Wiecanowie** otrzymało status „dobra” (w 2024r. status „doskonała”).

PODSUMOWANIE

1. Bieżący nadzór sanitarny wodociągów publicznych na terenie powiatu mogileńskiego nie wykazał rażących nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu a stwierdzane zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi nie miały wpływu na zdrowie mieszkańców. Organ wydawał decyzje nakazujące doprowadzenie wody do zgodnej z normą i monitorował wywiązywanie się producentów wody z realizacji działań naprawczych, mających na celu przywrócenie jakości wody do norm higienicznych i przekazywał władarzom stosowne komunikaty, w celu udostępnienia ich odbiorcom wody. W przypadku **braku przydatności** wody do spożycia **administratorzy** wyłączali skażone mikrobiologicznie odcinki sieci na czas działań naprawczych, **zapewniając odbiorcom zastępcze źródło zaopatrzenia w wodę** do bezpośredniego spożycia. Wodę warunkowo dopuszczoną do spożycia dostarczano mieszkańcom w niewielkim stopniu, nieprawidłowości dotyczyły manganu, bakterii grupy coli i ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C, co nie stanowiło istotnego zagrożenia zdrowotnego.

2. Woda wykorzystywana z własnych ujęć i pobierana dla celów produkcji lub handlu nie powodowała zagrożeń zdrowotnych dla konsumentów. W przypadku stwierdzanych zanieczyszczeń wody, właściciele urządzeń dostosowując się do zaleceń Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Mogilnie, podejmowali natychmiastowe działania w celu poprawy jej jakości. W jednym przypadku właściciel na czas prowadzonych działań naprawczych wyłączył ujęcie, przełączając obiekt na zasilanie z wodociągu publicznego.

3. Przeprowadzony przez organ monitoring nad jakością wody przeznaczonej do spożycia wskazuje, że **zmniejszyła się ilość wydanych decyzji nakazujących doprowadzenie wody do zgodnej z normą higieniczną** i podjęcie skutecznych działań naprawczych (w 2025r. wydano decyzje na 6 wodociągów; w 2024r. na 10 wodociągów; w 2023r. na 15 wodociągów).

W 2025r. zakwestionowano więcej badań fizyko-chemicznych, aniżeli mikrobiologicznych, jak to było w latach poprzednich. Powyższe może świadczyć o tym, że podłączenie lamp UV do wodociągów radykalnie poprawiło jakość wody w tym zakresie, poprzez skuteczną eliminację mikroorganizmów. **Konieczne jest kontynuowanie działań na rzecz poprawy stanu sanitarnego i higienicznego wodociągów oraz sieci wodociągowej, co jest kluczowe dla zdrowia publicznego.**

4. Ilość wody produkowanej i dostarczanej do odbiorców na terenie całego powiatu jest wystarczająca w stosunku do potrzeb, **nie stwierdzano braków wody.**

5. **Jakość wody przeznaczonej do kąpiel i warunki sanitarne zarówno na basenie, jak i kąpieliskach nie stwarzały zagrożenia zdrowotnego dla kąpiących się osób.** W przypadku stwierdzenia krótkotrwałego zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody basenowej, obiekt został wyłączony z użytkowania na czas działań eliminujących nieprawidłowości.

III.3. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Działania kontrolne w zakresie nadzoru sanitarno- higienicznego nad obiektami użyteczności publicznej (zakłady fryzjerskie, salony kosmetyczne, zakłady tatuażu, odnowy biologicznej, komunikacji publicznej, środki transportu, obiekty hotelarskie, obiekty pomocy społecznej, ośrodki świadczące pomoc osobom bezdomnym, cmentarze) prowadzono z częstotliwością zgodną z szacowanym ryzykiem wystąpienia zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi. **Skontrolowano ogółem 129 obiektów użyteczności publicznej, co stanowiło 37 % spośród 347 ujętych w ewidencji, przeprowadzając 166 kontroli.** Prowadzony nadzór sanitarny wykazał, że klienci mogli bezpiecznie korzystać z obiektów użyteczności publicznej, a stwierdzane podczas kontroli nieprawidłowości były usuwane w krótkim terminie lub w terminach określonych w decyzjach administracyjnych. W ramach prowadzonego postępowania administracyjnego w zakresie nadzoru nad obiektami użyteczności publicznej **wydano 58 decyzji administracyjnych (w tym 39 ekshumacyjnych), 16 decyzji płatniczych w związku ze stwierdzeniem naruszeń prawa, 10 postanowień oraz nałożono 3 grzywny w drodze mandatów karnych na kwotę 600 złotych.**

Usługi branży BEAUTY – na terenie powiatu funkcjonuje takich 106 obiektów, spośród których skontrolowano 77 (44 zakładów kosmetycznych, 19 zakładów fryzjerskich, 5 zakładów wykonujących więcej niż jedną usługę, w tym: fryzjerską, kosmetyczną, solarium, 4 zakłady wykonujące tatuaże, 3 zakłady odnowy biologicznej oraz 2 solaria). Kontrole przeprowadzano w zakresie sprawdzenia porządku i czystości pomieszczeń, wyposażenia, sprzętów i urządzeń zapewniających utrzymanie higieny osobistej oraz stosowania środków czystości, dezynfekcyjnych; zaopatrzenia w wodę bieżącą, sposobu odprowadzania ścieków; oceny sprawności wentylacji lub klimatyzacji; przestrzegania przepisów o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz prowadzenia gospodarki odpadami i postępowania z bielizną. W obiektach wykonujących zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek poddawano ocenie procedury postępowania zapewniającego ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi przy świadczeniu usług. Szczególnym nadzorem objęto proces dezynfekcji i zapewnienie sterylizacji narzędzi oraz przyborów kosmetycznych naruszających ciągłość tkanek. Wszystkie gabinety przeprowadzające usługi naruszające ciągłość tkanek posiadają sterylizatory ciśnieniowe, za wyjątkiem gabinetów kosmetycznych, w których stosuje się narzędzia jednorazowego użytku. Szczególnym nadzorem objęto solaria. Zakres kontroli obejmował udostępnianie solarium małoletnim (osobom, które nie ukończyły 18 roku życia), reklamy i promocji usług w zakresie udostępniania solarium, a także obowiązku umieszczania w miejscu udostępniania solarium czytelnej i widocznej informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia. W 3 przypadkach stwierdzono **naruszenie przepisów sanitarno-higienicznych** a nieprawidłowości dotyczyły:

- niewłaściwego prowadzenia gospodarki odpadami niebezpiecznymi braku dokumentów potwierdzających ich przekazanie i unieszkodliwienie(wydano decyzję nakazującą);
- braku aktualnego orzeczenia lekarskiego do celów sanitarno-epidemiologicznych. Podmiot przedstawił w krótkim terminie aktualne orzeczenie a postępowanie umorzono.

- niespełnienia wymagań higieniczno-zdrowotnych podczas świadczenia usług kosmetycznych, co skutkowało nałożeniem mandatu karnego w wysokości 300zł, właściciel podjął decyzję o likwidacji obiektu, postępowanie stało się bezprzedmiotowe.

Miejsca noclegu - podróżni i goście powiatu mogileńskiego mogą uzyskać nocleg w zróżnicowanej bazie noclegowej obejmującej 27 obiektów z których w 2025r. **Skontrolowano 11**. Stan sanitarno-higieniczny bazy noclegowej - sezonowej utrzymuje się na dobrym, podobnym poziomie. Przeprowadzone kontrole wykazały, że zaplecza higieniczno-sanitarne wyposażone były prawidłowo w sprzęt i środki do utrzymania czystości oraz dezynfekcji. Składowanie brudnej i czystej bielizny pościelowej odbywało się prawidłowo a pranie odbywało się we własnym zakresie lub zlecano je w pralniach komercyjnych. Gospodarka odpadami była prawidłowa. W jednym obiekcie agroturystycznym pokoje wynajmowane były wyłącznie dla uchodźców z Ukrainy (20 osób) oraz kilku obywateli Mołdawii i Gruzji przebywających i pracujących w Polsce.

Naruszenie przepisów sanitarno - higienicznych stwierdzono tylko w 1 obiekcie i dotyczyło niewłaściwego postępowania z bielizną pościelową (pranie odbywało się w prywatnym domu). Właściciel w krótkim terminie wydzielił w obiekcie hotelarskim pralnię wraz z magazynem przechowywania bielizny, spełniając wymagania higieniczne a postępowanie zostało umorzone.

Tereny rekreacyjne - w ewidencji znajdują się **34 tego typu obiekty** (parki, place zabaw dla dzieci amfiteatr, plaże przy kąpieliskach i obiekty sportowe), **z których skontrolowano 8**.

Właściciel terenów rekreacyjnych wykazywali dużą dbałość o utrzymanie czystości w/w miejsc, na bieżąco porządkowano tereny, nie stwierdzano zalegających śmieci.

W 2025r. powstał nowy **park** w Strzelnie. Łącznie w trzech parkach funkcjonują fontanny wodne, do których woda pobierana jest z wodociągów miejskich i poddawana dezynfekcji (nie jest badana). Tereny utrzymane czysto, na bieżąco porządkowane, wyposażone w kosze na odpady.

Place zabaw wyposażone są w nowoczesny sprzęt do zabaw i siłownie zewnętrzne. Stan sanitarno - higieniczny urządzeń do zabaw jest dobry (aktualne przeglądy techniczne), place są oznakowane, część z nich jest ogrodzona. Piaskownice ogólnodostępne nie są zabezpieczone przed dostępem zwierząt. Zwracano uwagę administratorom na częstotliwość wymiany piasku w piaskownicach. W sezonie letnim kontrolowano **piaskownice**. Ich stan higieniczny i sanitarny nie budził zastrzeżeń.

Amfiteatr jest czynny sezonowo, w wyniku prowadzonego nadzoru, nieprawidłowości nie stwierdzono.

Plaże przy kąpieliskach - wyznaczone były 2 kąpieliska: kąpielisko Przyjezierze oraz kąpielisko w Wiecanowie. Na początku sezonu kąpielowego oceniano stopień ich przygotowania, nieprawidłowości nie stwierdzono. W sezonie tereny utrzymane były w należytym stanie sanitarnym, zaopatrzone w wystarczającą ilość pojemników na odpady, które na bieżąco opróżniano.

Obiekty sportowe- użytkownicy *mają dostęp do* boisk sportowych (7), kompleksów sportowych „ORLIK” (2), hali widowiskowo-sportowej (1). Stan sanitarno-higieniczny oraz gospodarka odpadami komunalnymi i nieczystościami płynnymi nie budziły zastrzeżeń.

Naruszenie przepisów sanitarno-higienicznych stwierdzono tylko w 1 przypadku, tj. na plaży w Wiecanowie, stwierdzono zanieczyszczenie ptasimi odchodami pomostu, ptasimi piórami wody, papierkami i butelkami plaży. Właściciel kąpieliska zwiększył częstotliwość codziennych przeglądów terenu kąpieliska oraz zorganizował dodatkowe szkolenia wśród pracowników. Kolejna kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

USTĘPY - mieszkańcy powiatu mogileńskiego i osoby przyjezdne miały zapewniony dostęp do 6 **publicznych ustępów, skontrolowano 1.** Nieprawidłowości nie stwierdzono. Zlikwidowano dwa ustępy publiczne na terenie Strzelna, które w poprzednich latach były ocenione negatywnie. Planowane jest wzniesienie nowego obiektu. Osobom przebywającym na terenie Strzelna zapewniono dwa ustępy tymczasowe TOI-TOI (nieskanalizowane), zlokalizowane przy jednym z parków miejskich. Na terenie Mogilna funkcjonowały dwa odrębne ustępy (stały publiczny i ogólnodostępny PKP) administrowane przez gminę Mogilno. Do użytkowania oddano nowy ustęp ogólnodostępny (dostosowany do osób niepełnosprawnych) wchodzący w skład dworca PKP. Funkcjonują dwa ustępy tymczasowe (skanalizowane), zlokalizowane w Przyjezierzu przy plaży oraz w Mogilnie przy amfiteatrze (dostosowane do osób niepełnosprawnych).

OBIETY POMOCY SPOŁECZNEJ / INNE JEDNOSTKI POMOCY SPOŁECZNEJ - potrzebujący mają do dyspozycji **10 obiektów** spełniających wymagania higieniczno-sanitarne (1-DPS, 2-ŚDS, 2-schroniska dla bezdomnych, 3-domy dziennego pobytu, 1- warsztat terapii zajęciowej, 1-dom seniora). **Skontrolowano 2 placówki.** Stan sanitarny obiektów i ich otoczenia nie budził zastrzeżeń. Uczestnikom zapewnione są posiłki, placówki wykonują badania wody na obecność bakterii *Legionella Sp.*, nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

INNE OBIEKTY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ - grupa ta obejmuje 12 stacji paliw, 15 aptek, 8 osiedli mieszkalnych, 75 świetlic kulturalno-widowiskowych, 2 targowiska, 3 ogródki działkowe. **Spośród wymienionych obiektów, skontrolowano** stacje paliw- 3, osiedla mieszkalne -2, świetlice- 6; targowiska -1. Naruszenie przepisów sanitarno-higienicznych stwierdzono w 3 obiektach, nieprawidłowości dotyczyły:

- miejsca handlu w Strzelnie przy ul. Sportowej z przeznaczeniem na odbywający się **raz w miesiącu** jarmark, gdzie stwierdzono brak utwardzenia terenu, brak oznakowania miejsca do handlu, nie zapewnienia przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, nie zapewnienia systemu usuwania odpadów i ich gromadzenia. Organ skierował do właściciela obiektu wystąpienie o zajęcie stanowiska, co do dalszego funkcjonowania przedmiotowego miejsca handlu. Właściciel zobowiązał się do rozstawiania raz w miesiącu przenośnych toalet, a także pojemników na segregowane odpady oraz udostępnił regulamin miejsca i wskazał punkt poboru wody. Gmina Strzelno nie będzie przystosowywała ww. miejsca na targowisko a organ dopuścił odstępstwo od wymagań określonych w przepisach prawa przystosowania terenu pod targowisko, jednocześnie rekomendując warunki higieniczno-sanitarne na tymczasowe miejsce handlu;
- dwóch świetlic wiejskich Kwieciszewo i Goryszewo, polegające na nieprawidłowej gospodarce odpadami - brak dokumentów potwierdzających odbiór i ich utylizację, brak przeglądu klimatyzacji oraz ślady zawilgocenia na ścianach i suficie- wydano decyzje nakazujące.

WARUNKI OBSŁUGI PODRÓŻUJĄCYCH:

Dworzec autobusowy(1), tu planowana jest modernizacja natomiast **dworzec kolejowy** w ramach programu inwestycji dworcowych objęty wieloletnim kapitalnym remontem, dostosowano do standardów jakościowych. Przedmiotem kontroli były **środki transportu publicznego**. Przeprowadzone kontrole 5 pojazdów nie wykazały naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych. Kontrolowano także **przystanki autobusowe**. Łącznie skontrolowano 24 przystanki na terenie dwóch gmin - Mogilno i Dąbrowa. **Stwierdzone nieprawidłowości** dotyczyły braku wyposażania w kosze na

odpadki (8). Decyzyjnie wyegzekwowano wyposażenie przystanków w kosze do odpadów komunalnych oraz umieszczenie informacji o zakazie palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych. Na terenie pozostałych gmin dokonywana jest systematyczna wymiana starych wiat przystankowych.

POSTĘPOWANIE ZE ZWŁOKAMI I SZCZĄTKAMI LUDZKIMI.

W ewidencji znajdują się 24 cmentarze parafialne, z których skontrolowano 15. Nieprawidłowości stwierdzono tylko w jednym przypadku (Kościeszki) i dotyczyły niewłaściwie prowadzonej gospodarki odpadami, co zrealizowano w krótkim terminie. W odniesieniu do pozostałych cmentarzy gospodarkę odpadami oceniono pozytywnie.

Na terenie działają **2 domy przedpogrzebowe, skontrolowano 1**, nie stwierdzając nieprawidłowości oraz **4 zakłady pogrzebowe, z których skontrolowano 2**. Nieprawidłowości stwierdzono w jednym przypadku (Zakład Usług Pogrzebowych w Dąbrowie), polegające na niewłaściwym prowadzeniu gospodarki odpadami niebezpiecznymi, braku dokumentów potwierdzających przekazanie ww. odpadów i ich termicznego unieszkodliwienia w spalarni. Obowiązki wyegzekwowano decyzyjnie.

W okresie sprawozdawczym wydano **39 decyzji** administracyjnych zezwalających na **ekshumacje** oraz **6 postanowień** w sprawie **sprawadzenia zwłok z zagranicy**. Przedstawiciele organu **uczestniczyli w 4 ekshumacjach** zwłok. Nadzór sprawowany jest tylko w przypadkach, gdy zwłoki znajdują się przed okresem mineralizacji (przed upływem 20 lat).

INTERWENCJE DOTYCZĄCE OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

W okresie sprawozdawczym odnotowano 11 wniosków o interwencję i dotyczyły m.in.: warunków mieszkaniowych, uciążliwości z tytułu nadmiernej ilości much, niewłaściwie prowadzonej gospodarki ściekowej; uciążliwości z tytułu produkcji pelletu, magazynowania odpadów selektywnych, niespełnienia wymagań higieniczno - zdrowotnych podczas świadczenia usług oraz niewłaściwej gospodarki odpadami komunalnymi. Na 11 rozpatrzonych interwencji tylko w 3 przypadkach potwierdzono ich zasadność.

PODSUMOWANIE

- Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatu mogileńskiego był dobry. W omawianym okresie **nie wystąpiły sytuacje o charakterze kryzysowym** w następstwie zagrożeń sanitarnych, które mogły wpłynąć na bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców powiatu oraz osób przebywających na tym terenie, korzystających z urządzeń i obiektów użyteczności publicznej.
- Stwierdzane nieprawidłowości, dotyczyły głównie niewłaściwie prowadzonej gospodarki odpadami, ale były usuwane w krótkich terminach lub wyegzekwowane w drodze decyzji.
- Jakość wody basenowej i warunki sanitarne na basenie nie stwarzały zagrożenia dla użytkowników. W przypadku stwierdzenia krótkotrwałego zanieczyszczenia mikrobiologicznego wody na pływalni obiekt został wyłączony z użytkowania na czas działań eliminujących nieprawidłowości.
- Przeprowadzane działania edukacyjno-informacyjne podnosiły świadomość właścicieli zakładów.

III.4. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCIOWYCH ORAZ BEZPIECZEŃSTWO ŻYWNOŚCI I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

URZĘDOWA KONTROLA ZAKŁADÓW

W 2025 roku pod nadzorem PSSE w Mogilnie znajdowało się **2031** zakładów produkcji lub/i obrotu żywnością, w tym:

- obiekty obrotu żywnością **(394)**
- zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego **(48)**
- zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego **(95)**
- zakłady produkcji żywności, w tym kuchnie domowe **(45)**
- obiekty obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością **(22)**
- podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej **(1389)**
- podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej i rolniczego handlu detalicznego (RHD) **(1)**
- podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej, rolniczego handlu detalicznego i dostaw bezpośrednich **(10)**
- podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich **(27)**.

Skontrolowano **273 obiekty żywnościowo-żywieniowe**, w których przeprowadzono łącznie **346 kontroli**. Ponadto w ramach kontroli granicznej dla zakładu eksportującego żywność wydano oceny bezpieczeństwa zdrowotnego dla **60** partii żywności eksportowanej do krajów spoza Unii. Organ we wszystkich przypadkach stwierdził, że zgłoszone do granicznej kontroli środki spożywcze tj. płatki ziemniaczane i skrobia ziemniaczana spełniają wymagania zdrowotne i mogą być przeznaczone do spożycia przez ludzi. Na tej podstawie wydano **51** świadectw o spełnieniu wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przeznaczony na eksport do państw trzecich.

JAKOŚĆ ZDROWOTNA ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH I SYSTEM RASFF

W roku 2025 przeprowadzano badania laboratoryjne środków spożywczych lokalnych producentów oraz producentów spoza powiatu, których produkty wprowadzano do obrotu w obiektach zlokalizowanych na terenie powiatu mogileńskiego. Pobrano do badań łącznie **229** prób, w tym **198** próbek środków spożywczych, **1** próbę z grupy przedmioty użytku, **30** wymazów sanitarnych. Z pobranych prób do badań **zakwestionowano 3**.

Pobierano do badań laboratoryjnych m.in. preparaty do początkowego/dalszego żywienia niemowląt i preparaty dla małych dzieci, żywność specjalnego przeznaczenia medycznego, suplementy diety, ciasta, pieczywo, wyroby garmażeryjne, produkty mleczarskie, jaja, lody, tłuszcze roślinne, przetwory wędliniarskie, wyroby czekoladowe, owoce i warzywa, ziarna zbóż oraz przedmioty użytku.

W okresie sprawozdawczym nie było przypadków wymagających przekazania powiadomienia w ramach systemu RASFF w następstwie urzędowego poboru prób żywności i przedmiotów użytku do badań laboratoryjnych.

Otrzymano natomiast **2 powiadomienia informacyjne i 2 powiadomienia alarmowe** o produktach niebezpiecznych w ramach systemu RASFF. W związku z otrzymanymi powiadomieniami, przeprowadzono 8 kontroli w obiektach obrotu żywnością a ich przedmiotem były

- barwniki spożywcze w postaci proszku i spray'u, zawierające w swoim składzie niedozwolony do stosowania w żywności ditlenek tytanu (E171),
- produkt pn. „Økologiske Gyldne HØrfrø (Golden flax seed)” zakwestionowany z uwagi na stwierdzenie przekroczenia NDP cyjanków (350 mg/kg),
- produkt „NUX Fasola biała drobna” zakwestionowany z uwagi na stwierdzenie przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu chlorprofamu.
- „Kebab drobiowy udo+filet”, producent: Doner King Andrzej Burczyk zakwestionowany z uwagi na wykrycie w produkcie Salmonella spp..

We wszystkich przypadkach przedsiębiorcy podejmowali działania w ramach funkcjonujących procedur w celu wyeliminowania ww. asortymentu ze sprzedaży, natomiast organ monitorował proces wycofywania kwestionowanych produktów.

ZAKŁADY PODUKCJI ŻYWNOŚCI

Najwięcej zagrożeń bezpieczeństwa żywności może wstąpić w **zakładach produkujących żywność**, których na terenie powiatu funkcjonuje **45** (automaty do lodów, piekarnie, ciastkarnie, przetwórnice owocowo-warzywne, zakład produkcji proszku lodowego, zakłady zbożowo-młynarskie, zakład produkcyjny zajmujący się produkcją drożdży piwowarskich, zakład przemysłu ziemniaczanego oraz kuchnie domowe). Skontrolowano **34** zakłady, przeprowadzając łącznie **69** kontroli, z czego 21 kontroli związanych było z eksportem żywności w zakładzie produkującym skrobię ziemniaczaną i płatki ziemniaczane.

W 3 przypadkach stwierdzono niedopełnienie obowiązków przez producentów lodów z automatu i nie przedstawienie badań potwierdzających, że produkowane lody z automatu spełniają wymagania bezpieczeństwa żywności. Właściciele w krótkim czasie przedstawiali prawidłowe wyniki badań lodów, co skutkowało umarzaniem wszczętych postępowań.

Stwierdzano także inne nieprawidłowości m.in. brak dostępu do umywalki przeznaczonej do mycia rąk; brak zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami; brak przykryć na koszach na odpady zlokalizowanych w pomieszczeniach, w których pracuje się z żywnością; brak do wglądu w dniu kontroli orzeczenia lekarskiego do celów sanitarno – epidemiologicznych dla osoby obecnej przy kontroli; brak potwierdzenia przeprowadzonych szkoleń pracowników wykonujących prace przy produkcji i obrocie żywnością; zły stan sanitarno-zdrowotny i techniczny sufitów, ścian i posadzek w pomieszczeniach, w których pracuje się z żywnością; zniszczony sprzęt produkcyjny.

W wyniku naruszenia wymagań higieniczno-zdrowotnych i prowadzonego postępowania administracyjnego wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości; 11 decyzji ustalających obowiązek uiszczenia opłaty za naruszenie wymagań oraz 3 decyzje umarzające postępowanie w związku z usunięciem w krótkim terminie nieprawidłowości higieniczno-zdrowotnych.

ZAKŁADY OBROTU ŻYWNOŚCIĄ

Najliczniejsza i najbardziej zróżnicowana grupa to **zakłady obrotu - 392** obiekty, w tym **198** sklepów spożywczych, w tym wielkopowierzchniowych; apteki, magazyny hurtowe, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu żywności i inne obiekty obrotu żywnością.

W roku 2025 skontrolowano 121 różnych miejsc obrotu żywnością przeprowadzając w nich łącznie 143 urzędowe kontrole żywności, w trakcie których pobrano do badań 152 próby żywności i zdyskwalifikowano 2. W aptekach głównie przeprowadza się ocenę poprawności znakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety (oceniono 35 produktów) nie stwierdzając nieprawidłowości. Pobrane do badań 8 prób suplementów/ żywności specjalnego przeznaczenia żywieniowego odpowiadały wymaganiom prawa żywnościowego.

W rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS zarejestrowanych jest 106 środków transportu, które głównie prowadzą działalność na terenie całego kraju oraz poza jego granicami, stąd trudności w ich skontrolovaniu. W 2025 r. skontrolowano 13 transportów środków spożywczych głównie na wniosek przedsiębiorców, oceniając spełnienie wymagań higieniczno-zdrowotnych na etapie przewozu żywności, w następstwie czego wydano 13 decyzji zatwierdzających do przewozu żywności.

Najczęściej stwierdzane zagrożenia dla bezpieczeństwa zdrowotnego stwierdzane w sklepach:

- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po terminie przydatności do spożycia,
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych,
- brak prowadzonych na bieżąco zapisów z dokonywanych czynności systemu GHP/GMP/HACCP,
- zły stan techniczny wyposażenia i sprzętu wpływający na utrzymanie reżimu higienicznego,
- zły stan techniczny pomieszczeń i brak bieżącej czystości.

Z powodu stwierdzenia naruszenia przepisów prawa w 12 przypadkach na winnych zaniedbań nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 2 000,00 zł. Nieprawidłowości były usuwane w krótkich terminach, dlatego odstępowano od wydania decyzji nakazowych.

W wyniku naruszenia wymagań higieniczno-zdrowotnych i prowadzonego postępowania administracyjnego wydano 14 decyzji ustalających obowiązek uiszczenia opłaty za naruszenie wymagań higieniczno-zdrowotnych oraz 2 decyzje umarzające postępowanie. Ponadto w 16 przypadkach zatwierdzono lub rozszerzono zakres dozwolonej działalności, co usankcjonowano decyzyjnie.

Jest to grupa zakładów, w której najczęściej interweniuje się w przypadku zgłoszeń naruszeń wymagań higieniczno-zdrowotnych przez konsumentów. W 2025 roku interweniowano w 6 przypadkach, z czego 4 uznano za bezzasadne.

ZAKŁADY ŻYWIENIA ZBIOROWEGO

W 2025 roku w powiecie mogileńskim funkcjonowały **143 zakłady żywienia zbiorowego**: 95 typu otwartego (bary, restauracje i zakłady małej gastronomii), z których skontrolowano 54 obiekty oraz 48 typu zamkniętego (stołówki w placówkach leczenia, oświaty i wychowania, opieki, wypoczynku, jadłodajnie, świetlice), z których skontrolowano 25 obiektów.

W zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego łącznie przeprowadzono **21 kontroli, w tym 4 kontrole dotyczące zatwierdzenia** zakładów w związku ze złożonymi przez przedsiębiorców wnioskami oraz **1 kontrolę interwencyjną**, w związku ze zgłoszeniem dotyczącym zaniedbań higieniczno – zdrowotnych w lokalu – restauracji, która została częściowo potwierdzona.

Jednym z zakładów objętym wzmożonym nadzorem (po wystąpieniu zbiorowego ogniska zatrucia pokarmowego w 2024 r.) jest Restauracja przy Zakładzie Aktywności Zawodowej Strzelno z siedzibą w Przyjezierzu. W przedmiotowym zakładzie przeprowadzono łącznie 6 kontroli, w tym:

- 1 kontrolę sprawdzającą w celu sprawdzenia wykonania obowiązków wynikających z decyzji nakazującej nr 15/2025 z dnia 13.01.2025r. (do kontroli z 2024 roku);
- 2 kontrole (monitoring) w zakresie sprawdzenia stanu higieniczno – zdrowotnego i warunków bezpieczeństwa żywności, sprawdzenia wykorzystywania pomieszczeń produkcyjnych zgodnie z ich przeznaczeniem, stosowania dobrych praktyk produkcyjnych i realizacji systemu HACCP, sprawdzenia orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu, sprawdzenia realizacji zasady identyfikowalności i śledzenia drogi produktów. Kontrola wykazała liczne nieprawidłowości, co skutkowało nałożeniem mandatu w wysokości 300 zł na winnego zaniedbań. Kontrola sprawdzającą potwierdziła usunięcie nieprawidłowości wskazanych w kontroli monitoringowej;
- 1 kontrolę urzędową wynikającą z planu kontroli na rok 2025, podczas której stwierdzono brak siatki owadoszczelnej w nowopowstałym oknie w zmywalni naczyń; a w następstwie tego kontrolę sprawdzającą, w trakcie której stwierdzono usunięcie nieprawidłowości.

Ponadto w związku z podejrzeniem ogniska zatrucia pokarmowego w przedmiotowym zakładzie w dniu 14.04.2025r. przeprowadzono 1 kontrolę tematyczną w zakresie sprawdzenia stanu higieniczno-zdrowotnego oraz sprawdzenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa żywności oraz dokonano poboru prób środków spożywczych oraz wymazów sanitarnych i nie stwierdzono nieprawidłowości. Kontrola wykazała:

- pomieszczenia produkcyjne zakładu były wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem
- czystość pomieszczeń wchodzących w skład zakładu nie budzą zastrzeżeń a czynności przypisane do odpowiednich stanowisk są przestrzegane;
- sprzęty wykorzystywane są zgodnie z ich przeznaczeniem zgodnie z HACCP;
- zachowany był łańcuch chłodniczy, wszystkie artykuły spożywcze przechowywane były w warunkach zalecanych przez producentów;
- prowadzi się zapisy systemu HACCP i funkcjonuje kontrola wewnętrzna;
- odkładane są próby żywnościowe;
- personel pracującego w kontakcie z żywnością posiada aktualne orzeczenia do celów sanitarno – epidemiologicznych;
- produkty żywnościowe posiadały właściwe terminy przydatności do spożycia i przechowywane były w warunkach zalecanych przez producentów;
- zweryfikowana ilość jajek zakupionych do ilości jajek zdezynfekowanych i będących na stanie magazynowym za analizowany okres był zgodny.

Dochodzenie wykazało, że czynnikiem etiologicznym zachorowań w ognisku były norowirusy.

Na podstawie wyników dochodzenia nie ustalono nośnika pokarmowego.

W roku sprawozdawczym funkcjonowało 48 zakładów małej gastronomii, z których 7 w roku sprawozdawczym uzyskało decyzje w sprawie zatwierdzenia, skontrolowano 26, przeprowadzając łącznie 32 kontrole sanitarne w zakresie sprawdzenia stanu higieniczno-zdrowotnego zakładu produkcji i przechowywania środków spożywczych, funkcjonowania systemu bezpieczeństwa żywności oraz realizacji zasady identyfikowalności i śledzenia surowców, produktów gotowych. Najczęściej powtarzające się nieprawidłowości:

- zniszczone, zardzewiałe części wyposażenia i sprzętów produkcyjnych,
- brudny sprzęt kuchenny i produkcyjny,
- produkty po upływie terminu przydatności do spożycia,
- brak segregacji produktów w urządzeniach chłodniczych i ich właściwego oznakowania.

-procedury i instrukcje z zakresu systemu GHP/GMP/HACCP nie są utrzymywane, nie prowadzi się na bieżąco zapisów z dokonywanych czynności;

W tej grupie obiektów w 7 przypadkach na osoby winne nieprawidłowości nałożono grzywny w drodze mandatu karnego na łączną kwotę 1500,00 zł.

Bieżący nadzór sanitarny wykazał, iż w tej grupie obiektów we wszystkich przypadkach wdrożono zasady GHP i GMP, w 41 przypadkach system HACCP.

W okresie od maja do października w **16 obiektach przeprowadzono 18 badań przesiewowych** zawartości wolnych kwasów tłuszczowych we fryturze używanej do smażenia frytek z użyciem szybkiego testu. Oceniany stopień przydatności używanego tłuszczu do smażenia, we wszystkich przypadkach wskazał na jego przydatność w stopniu - „tłuszcz dobry”, zapisy w dokumentacji GHP /GMP/HACCP dot. wymiany tłuszczów używanych do smażenia wskazują na częstą ich wymianę.

W roku sprawozdawczym funkcjonowało **48 zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego**, z czego **skontrolowano 25** przeprowadzając łącznie **30 kontrole**.

Bloki żywienia w szpitalach- przeprowadzono **3 kontrole w tym 1** urzędową kontrolę żywności w punkcie rozdziału posiłków w Strzelnie w zakresie sprawdzenia stanu higieniczno – zdrowotnego i warunków bezpieczeństwa żywności, funkcjonowania systemu bezpieczeństwa żywności i realizacji zasady identyfikowalności oraz śledzenia drogi produktów a także oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisu dekadowego.

Dokonano dekadowej jakościowej oceny teoretycznej jadłospisu diety podstawowej zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego dotyczącymi oceny stanu żywienia pacjentów w szpitalach i zakładach opieki zdrowotnej i wniesiono uwagi do jadłospisu. Powyższe skutkowało wystosowaniem do firmy cateringowej wystąpienia pokontrolnego uwzględniającego wniesione uwagi. Kontrola w tym samym przedmiocie w punkcie rozdziału posiłków w Mogilnie nie wykazała nieprawidłowości oraz nie wniesiono uwagi do jadłospisu.

Bloki żywienia w domach pomocy społecznej: funkcjonują blok żywienia w Domu Pomocy Społecznej w Siemionkach oraz blok żywienia w Środowiskowym Domu Samopomocy im. Teresy Kujawy w Mogilnie, które prowadzą produkcję posiłków od surowca do gotowej potrawy. Przeprowadzono **2 urzędowe kontrole** żywności w zakresie sprawdzenia stanu higieniczno – zdrowotnego i warunków bezpieczeństwa żywności zakładu żywienia zbiorowego typu zamkniętego, sprawdzenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa żywności, sprawdzenia orzeczeń lekarskich do celów sanitarno – epidemiologicznych personelu, sprawdzenia realizacji zasady identyfikowalności i śledzenia drogi produktów.

W 1 przypadku (DPS w Siemionkach działający całodobowo) dokonano także oceny dekadowej jadłospisu. Kontrole te nie wykazały nieprawidłowości.

Stołówki w żłobkach i domach małego dziecka: działalność prowadziły 2 zakłady żywienia zbiorowego w żłobkach. Zakłady dysponują instrukcjami i procedurami z zakresu dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej oraz w 1 przypadku procedurami systemu HACCP.

W tej grupie obiektów przeprowadzono łącznie **2 kontrole**, które nie wykazały nieprawidłowości higieniczno - zdrowotnych.

Podczas kontroli dokonywano teoretycznej ocena sposobu żywienia w aspekcie zbilansowanej diety w oparciu o aktualne normy żywienia dla populacji Polski z 2017r. Instytutu Żywności i Żywienia w Warszawie – „Żywienie dzieci w żłobkach. Praktyczne wprowadzenie aktualnych norm i zaleceń”. W 1 przypadku wniesiono uwagi do jadłospisu.

Stołówki szkolne: funkcjonowało **17 stołówek szkolnych**, z których 10 prowadzi działalność w zakresie dożywiania uczniów w formie cateringu. We wszystkich 17 zakładach wdrożono dobrą praktykę higieniczną i produkcyjną, a w 7 blokach żywienia utrzymywany jest system HACCP. W roku

sprawozdawczym skontrolowano 4 zakłady przeprowadzając łącznie **6 kontrole**. Elementem **2 kontroli** była także **ocena sposobu żywienia dzieci i młodzieży** z uwzględnieniem wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach, z których w żadnym przypadku nie doszło do dyskwalifikacji. W jednym przypadku w następstwie dokonanej oceny jadłospisu zalecono dostosowanie do grupy wiekowej kaloryczności produkowanych potraw w poszczególnych dniach.

Stołówki w przedszkolach: spośród **11 funkcjonujących** tego typu placówek skontrolowano 5. We wszystkich 11 placówkach prowadzi się całodienne żywienie w formie cateringu.

Urzędowe kontrole żywności przeprowadzono w zakresie sprawdzenia stanu higieniczno - zdrowotnego zakładu, sprawdzenia warunków bezpieczeństwa żywności oraz skuteczności funkcjonowania systemu bezpieczeństwa żywności w zakładzie żywienia zbiorowego typu zamkniętego, sprawdzenia realizacji zasady identyfikowalności i śledzenia drogi produktów, sprawdzenia orzeczeń lekarskich do celów sanitarno - epidemiologicznych personelu. Kontrole w tym zakresie nie wykazały nieprawidłowości. Elementem kontroli była także ocena sposobu żywienia dzieci. Przeprowadzono **4 teoretyczne oceny warunków i sposobu żywienia dzieci i młodzieży** z uwzględnieniem wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach. W następstwie dokonywanych ocen jadłospisów wniesiono uwagi i zalecenia do jadłospisów, które zostały uwzględnione w następnych jadłospisach.

Jest to grupa obiektów, która stosuje w codziennej praktyce procedury i instrukcje GHP/GMP oraz w przypadku żywienia w systemie stacjonarnym utrzymuje także system HACCP.

Stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych: działalność prowadziły **4 obiekty** żywienia zbiorowego - stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych, w których prowadzi się całodienne żywienie. W roku sprawozdawczym skontrolowano 3 zakłady, przeprowadzając łącznie **3 kontrole** w zakresie sprawdzenia stanu higieniczno - zdrowotnego i warunków bezpieczeństwa żywności zakładu żywienia zbiorowego typu zamkniętego, sprawdzenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa żywności, sprawdzenia orzeczeń lekarskich do celów sanitarno - epidemiologicznych personelu, sprawdzenia realizacji zasady identyfikowalności i śledzenia drogi produktów, oceny jadłospisu dekadowego z uwzględnieniem wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Podczas kontroli nie stwierdzano nieprawidłowości higieniczno-zdrowotnych, w jednym przypadku (MOW Strzelno) zakwestionowano jadłospis. Zalecenia zostały uwzględnione w następnych jadłospisach.

Jest to grupa obiektów, która stosuje w codziennej praktyce procedury i instrukcje GHP/GMP oraz w przypadku żywienia w systemie stacjonarnym utrzymuje także system HACCP.

GOSPODARSTWA ROLNE

Kolejną grupą zakładów są **gospodarstwa rolne** o profilu produkcji roślinnej na cele konsumpcyjne, które podlegają rejestracji i kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w zakresie zapewnienia higieny na etapie produkcji, przechowywania i przewozu płodów rolnych:

- *Producenci pierwotni* – do rejestru PPIS w Mogilnie wpisanych jest 1389 podmiotów prowadzących działalność w zakresie produkcji pierwotnej, która obejmuje działalność na poziomie gospodarstw rolnych lub na podobnym poziomie uprawę produktów roślinnych, jak również ich transport wewnętrzny, magazynowanie i ich dalszy transport do zakładu przetwórczego.

- *Producenci pierwotni będący jednocześnie dostawcami bezpośrednimi swoich produktów do konsumenta finalnego* (osobom prywatnym, na targowiskach, bezpośrednio ze swojego gospodarstwa, w handlu obwoźnym jak również lokalnym sklepom i zakładom gastronomicznym) – 27 takich producentów. Produkcja pierwotna w zakresie dostaw bezpośrednich obejmowała w 2025 roku owoce: malina, truskawka, czereśnia, warzywa: fasola, słonecznik, buraczki, ogórki, marchew, pietruszka, cukinia, dynia, kabaczek, cebula kapusta, kalafior, pomidor, kalarepa.

- *Producenci pierwotni prowadzący rolniczy handel detaliczny* - w tej grupie działa 1 producent.

- *Producenci pierwotni będący dostawcami bezpośrednimi i prowadzący rolniczy handel detaliczny* - w tej grupie działa 10 producentów. Dostarczają konsumentom końcowym żywność przez siebie wyprodukowaną i przetworzoną we własnym gospodarstwie, a także od dnia 1 stycznia 2019r., dostarczający taką żywność do zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, zlokalizowanych na ograniczonym obszarze.

W 2025 roku skontrolowano 27 gospodarstw rolnych, przeprowadzając łącznie 29 inspekcji, w tym 2 we współpracy z przedstawicielami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Przedmiotowe kontrole przeprowadzane były w zakresie zapewnienia odpowiednich warunków higienicznych i sanitarnych podczas uprawy, zbioru i transportu produktów pochodzenia roślinnego. Stwierdzono zachowanie przez producentów podstawowych wymagań dobrej praktyki produkcyjnej.

W okresie sprawozdawczym w ramach zintegrowanego systemu badania żywności w tej kategorii zakładów pobrano 4 próby żywności do badań laboratoryjnych: pomidor, pietruszka korzeń, wiśnie świeże, truskawka świeża, które w zakresie przeprowadzonych badań wykazały wyniki prawidłowe.

PRZEDMIOTY UŻYTKU

W 2025 roku nadzorowano 19 sklepów i 3 hurtownie, które wprowadzały do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością.

Przeprowadzono łącznie 10 kontroli wynikających z planu kontroli na rok 2025 w zakresie sprawdzenia stanu higienicznego i warunków sprzedaży materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością; znakowania materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz posiadanych przez przedsiębiorcę deklaracji zgodności dla wyrobów wprowadzanych do obrotu, które nie wykazały nieprawidłowości.

III.5. OCHRONA PRACOWNIKÓW PRZED CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I UCIAŹLIWYMI W ŚRODOWISKU PRACY

Przedmiotem nadzoru nad chemikaliami i środowiskiem pracy jest ocena i egzekwowanie od pracodawców ochrony pracowników przed działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy, które mogą prowadzić do powstania chorób zawodowych. Szkodliwymi czynnikami są niektóre substancje i mieszaniny chemiczne, pyły o określonej strukturze i składzie, rakotwórcze włókna azbestu, hałas, drgania mechaniczne, promieniowanie optyczne, których szkodliwy wpływ ujawnia się po przekroczeniu normatywów stężeń lub natężeń, a także czynniki biologiczne. Występowanie w zakładach pracy substancji chemicznych, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym wiąże się z określonymi obowiązkami pracodawcy. Pracodawca w takim przypadku składa corocznie, do 15 stycznia, pisemną informację do Państwowej Inspekcji Sanitarnej (PWIS w Bydgoszczy) oraz Okręgowego Inspektora Pracy. Prawidłowe wywiązanie się z tego obowiązku wymaga zgromadzenia odpowiednich danych z rozeznania w środowisku pracy, źródłem których są przede wszystkim badania, których częstotliwość i sposób wykonywania określają przepisy.

W 2025 r. wpisanych do ewidencji było **244** zakładów pracy, które zatrudniały **4428** pracowników. Przeprowadzono łącznie **110 kontroli** w tym:

- 49 kontroli w ramach nadzoru nad warunkami pracy,
- 44 kontroli w ramach nadzoru nad chemikaliami z czego:
 - 25 kontroli dotyczyło nadzoru nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych,
 - 11 kontroli dotyczyło nadzoru nad detergentami,
 - 7 kontroli dotyczyło nadzoru nad prekursorami narkotykowymi kategorii 2 i 3,
 - 1 kontrola dotyczyła nadzoru realizacji rozporządzenia Unii Europejskiej „REACH”,
- 17 kontroli w ramach nadzoru nad produktami kosmetycznymi.

W roku 2025 w zakresie nadzoru nad środowiskiem pracy przedmiotem prowadzonych kontroli było:

- przestrzeganie ogólnych wymagań higieniczno – zdrowotnych oraz ochrony zdrowia pracowników narażonych na czynniki szkodliwe podczas wykonywanej pracy;
- prawidłowość prowadzenia dokumentacji związanej z zawodowym narażeniem pracowników;
- przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r.
- przestrzeganie przez pracodawców rozporządzenia z dnia 26 lipca 2024r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy;

W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- niezapewnieniu wymaganego stanu higieniczno - sanitarnego pomieszczeń pracy(1);
- niedopełnieniu obowiązku przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy (9);
- niezaktualizowaniu Oceny Ryzyka Zawodowego (1);
- nie zachowaniu częstotliwości badań i pomiarów środowiska pracy na stanowiskach pracy wymaganej rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań

- i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (5);
- nie przekazaniu właściwemu państwowemu wojewódzkiemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy informacji o substancjach chemicznych, ich mieszaninach, czynnikach lub procesach technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym (3);
- nie dopełnieniu obowiązku wdrożenia programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas (1);
- nie zapoznano pracowników z aktualnymi wynikami badań środowiska pracy(1).
- niezapewnienia wymaganego programu działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia na hałas i drgania mechaniczne (w przypadku wystąpienia przekroczenia najwyższych dopuszczalnych natężeń hałasu na stanowiskach pracy (1);
- braku rejestru czynników szkodliwych (2);
- braku zaprowadzenia kart badań z pomiarów czynników szkodliwych (2)

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano łącznie **14 decyzji** administracyjnych:

- 8 decyzji nakazujących poprawę warunków pracy,
- 5 decyzji umarzających postępowanie administracyjne na skutek bezzwłocznego usunięcia przez podmiot stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości,
- 1 decyzję w zakresie nadzoru nad kosmetykami,
- 2 administracyjne kary pieniężne.

Ponadto w wyniku postępowań w sprawie chorób zawodowych wydano:

- 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (1 u osoby narażonej na wysiłek głosowy i 1 u osoby narażonej na azbest)

CHOROBY ZAWODOWE

Choroba zawodowa to choroba, która jest wymieniona w wykazie chorób zawodowych umieszczonym w rozporządzeniu w sprawie chorób zawodowych, którą spowodowały szkodliwe czynniki występujące w miejscu pracy lub sposób wykonywania pracy. Chorobę zawodową można stwierdzić również po zakończeniu pracy w narażeniu zawodowym. Okres, w którym wystąpienie objawów chorobowych upoważnia do rozpoznania choroby zawodowej, zależy od choroby i jest podany w rozporządzeniu. Właściwymi do wydania orzeczenia lekarskiego stwierdzającego lub wykluczającego wystąpienie choroby zawodowej są uprawnieni lekarze jednostek orzeczniczych:

- I stopnia - poradnie chorób zawodowych wojewódzkich ośrodków medycyny pracy,
- II stopnia - instytuty badawcze w dziedzinie medycyny pracy - w przypadku odwołań od orzeczeń wydanych przez lekarzy zatrudnionych w jednostkach orzeczniczych I stopnia.

Na podstawie wydanego przez jednostki orzecznicze orzeczenia lekarskiego i oceny narażenia na czynniki szkodliwe w środowisku pracy lub w związku ze sposobem wykonywania pracy, właściwy Państwowy Inspektor Sanitarny stwierdza chorobę zawodową lub brak podstaw do jej stwierdzenia, w trybie decyzji administracyjnej.

W 2025 r. prowadzono 6 postępowań w zakresie podejrzeń chorób zawodowych, z których zakończono 2 postępowania wydając decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej.

OCHRONA PRZED CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI

Ochrona przed hałasem – w trakcie prowadzonych kontroli w 9 przypadkach stwierdzono występowanie ponadnormatywnego hałasu w zakładach branży: spożywczej, drzewnej, betonarskiej oraz ślusarskiej. W jednym przypadku pracodawca nie opracował i nie wdrożył programu ochrony słuchu pracowników. W pozostałych przypadkach pracodawcy wprowadzili wszelkie możliwe rozwiązania skutkujące zminimalizowaniem narażenia pracowników na hałas w tym także opracowali i wdrożyli programy działań organizacyjno-technicznych zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników na hałas.

Ochrona przed pyłami - problem zapylenia w roku 2025 dotyczył głównie przetwórstwa spożywczego, oraz zakładów branży metalowej. Przekroczenia wystąpiły w zakładzie przemysłu spożywczego w zakresie pyłów pochodzenia zwierzęcego i roślinnego oraz w zakładzie ślusarskim w zakresie pyłów niesklasyfikowanych ze względu na toksyczność. W zakładzie tej branży stwierdzono również przekroczenie najwyższych dopuszczalnych norm higienicznych frakcji respirabilnej manganu.

W zakresie nadzoru nad ochroną pracowników przed szkodliwymi dla zdrowia **czynnikami biologicznymi** w miejscach pracy w roku 2025 przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych, które nie wykazały nieprawidłowości.

W ramach nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami w roku 2025 przeprowadzono **44 kontrole**, w tym:

- 25 kontroli dotyczyło produktów biobójczych,
- 11 kontroli dotyczyło detergentów,
- 7 kontroli dotyczyło prekursorów narkotykowych kat 2 i 3
- 1 kontrola dotyczyła realizacji wymagań rozporządzenia REACH

W 2 przypadkach zobowiązano dystrybutorów do wycofania z obrotu handlowego niewłaściwie oznakowanych produktów i produktów zawierających w swoim składzie niebezpieczne substancje.

Substancje lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym , mutagennym lub reprotoksycznym

W roku 2025 przeprowadzono 13 kontroli w zakresie sprawdzenia przestrzegania przez pracodawców wymagań rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 r. w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy. Podobnie jak w przypadku czynników rakotwórczych lub mutagennych, substancje reprotoksyczne wzbudzają szczególnie duże obawy, ponieważ mogą mieć poważne i nieodwracalne skutki dla zdrowia pracowników i ich potomstwa. Pracownicy pracujący w kontakcie z substancjami reprotoksycznymi są zatrudnieni przede wszystkim przy: produkcji i stosowaniu pestycydów, produkcji i przetwórstwie tworzyw sztucznych, w przemyśle gumowym, farmaceutycznym, metalurgicznym, kosmetycznym, w budownictwie, a także w placówkach ochrony zdrowia, warsztatach samochodowych. Zgodnie z przepisami prawa, prace w narażeniu na substancje lub mieszanin o działaniu szkodliwym na rozrodczość oraz szkodliwie oddziałujące na dzieci karmione piersią są wzbronione dla kobiet w ciąży i kobietom karmiących piersią oraz dla młodocianych. W roku 2025 prowadzono 6 kontroli w zakresie narażenia pracowników na substancje reprotoksyczne, natomiast w zakresie ochrony pracowników przed działaniem występujących w ich środowisku pracy substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym skontrolowano 12

pracodawców. W wyniku kontroli wydano 1 decyzję administracyjną nakazującą zaprowadzenie wymaganych przepisami prawa rejestrów.

ŚRODKI ZASTĘPCZE, NOWE SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów dotyczących zakazu wytwarzania i wprowadzania do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych (tzw. dopalaczy) lub nowych substancji psychoaktywnych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Na terenie powiatu mogileńskiego nie ma zakładów legalnie wytwarzających lub przetwarzających tego typu substancje czy mieszaniny, zatem działalność w zakresie nadzoru nad dopalaczami polegała przede wszystkim na działalności profilaktycznej i edukacyjnej w różnych środowiskach oraz na informowaniu i inicjowaniu działań szkół, samorządów, instytucji, innych służb i stowarzyszeń na rzecz walki z dopalaczami.

W 2025r. nie zgłoszono przypadków zatruc po użyciu przedmiotowych substancji u osób z terenu powiatu mogileńskiego. Zgłoszenia takie przekazują właściwemu PPIS placówki szpitalne w ramach współpracy.

W roku 2025 nie było też powiadomień o procederze nielegalnego wprowadzania do obrotu środków zastępczych. W okresie letnim przeprowadzono wspólnie z Komendą Powiatową Policji monitoring środowiska w miejscowości turystycznej- Przyjezierzu. W wyniku przeprowadzonej akcji nie ujawniono prób wprowadzania do obrotu środków zastępczych czy nowych substancji psychoaktywnych.

PRODUKTY KOSMETYCZNE

W 2025 r. roku na terenie działania PPIS w Mogilnie podlegały nadzorowi:

- 1 zakład wytwarzania i konfekcjonowania produktów kosmetycznych,
 - 1 hurtownia wprowadzająca do obrotu ww. produkty,
- oraz punkty sprzedaży oferujące produkty kosmetyczne - dystrybutorzy.

W 2025 r. przeprowadzono 3 kontrole u wytwórcy kosmetyków oraz 14 kontroli w obiektach obrotu produktami kosmetycznymi. Kontrolowano prawidłowość oznakowania wybranych produktów kosmetycznych. W wyniku stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości wydano w 1 przypadku decyzję nakazującą, natomiast w dwóch przypadkach nałożono na podmioty odpowiedzialne za wprowadzanie administracyjne kary pieniężne. We wszystkich przypadkach wyegzekwowano usunięcie nieprawidłowości.

W roku 2025 pobrano z punktu obrotu i przekazano do laboratorium 2 próby produktów kosmetycznych do mikrobiologicznych badań laboratoryjnych, które nie wykazały zanieczyszczeń mikrobiologicznych w badanych próbach.

III.6. OCENA WARUNKÓW HIGIENICZNO-ZDROWOTNYCH W PLACÓWKACH NAUCZANIA, WYCHOWANIA ORAZ WYPOCZYNKU DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2025 r. na terenie powiatu mogileńskiego funkcjonowały **43** placówki wychowania i nauczania, w których przeprowadzono łącznie 63 kontrole.

Kontrole przeprowadzono w: żłobkach, klubie malucha, przedszkolach, szkołach podstawowych, zespołach szkół, specjalnym ośrodku szkolno – wychowawczym, poradni psychologiczno – pedagogicznej, ośrodku rewalidacyjno – wychowawczym. Zakres kontroli obejmował przede wszystkim ocenę higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach, a także ocenę higieny procesów nauczania. W zakresie profilaktyki wad postawy u dzieci dokonano oceny mebli edukacyjnych i wyposażenia pod względem posiadania atestów lub certyfikatów, przeprowadzono pomiary dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii w 99 oddziałach w 21 placówkach oraz oceniono obciążenie uczniów tornistrami wykonując ważenie w 67 oddziałach w 15 placówkach. W wyniku tych działań łącznie wykonano 2673 badań.

Sprawdzano również przestrzeganie zakazu palenia tytoniu oraz papierosów elektronicznych na terenie placówek. Ponadto zorganizowanych było 58 wycieczek dzieci i młodzieży (6 zimowych i 52 letnie), z których skontrolowano **37**.

W 2025 r. nastąpiła poprawa w zakresie warunków higienicznych w niżej wymienionych placówkach poprzez wykonane remonty/ dokonane wymiany:

- 1) Remont sal dydaktycznych w: Szkole Podstawowej w Gębicach, Zespole Szkół w Mogilnie, Zespole Szkół w Strzelnie, Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Padniewie;
- 2) Wymianę instalacji elektrycznej i/lub oświetlenia w Niepublicznej Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi i Oddziałem Przedszkolnym w Parlinie, Szkole Podstawowej w Wójcinie, Szkole Podstawowej nr 1 w Strzelnie, Szkole Podstawowej należącej do Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Strzelnie, w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Padniewie;
- 3) Remont dachu na budynku w Zespole Szkolno - Przedszkolnym nr 2 w Mogilnie, w Szkole Podstawowej nr 1 w Strzelnie;
- 4) Remont zaplecza sanitarnego w Zespole Szkół w Dąbrowie i w Szkole Podstawowej nr 1 w Strzelnie;
- 5) Remont generalny internatu należącego do Zespołu Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Bielicach;
- 6) Wymianę instalacji kanalizacyjnej w Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Strzelnie;
- 7) Wymianę części okien w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Padniewie;
- 8) Utworzenie gabinetu pomocy przedmedycznej w Szkole Podstawowej w Wylatowie;
- 9) Modernizację boiska szkolnego w Szkole Podstawowej nr 3 w Mogilnie i w Szkole Podstawowej w Gębicach;
- 10) Wymianę ogrodzenia w Szkole Podstawowej nr 3 w Mogilnie;
- 11) Zapewnienie wentylacji grawitacyjnej w jednej z sal lekcyjnych w Szkole Podstawowej w Kwieciszewie.
- 12) Zapewnienie wentylacji grawitacyjnej, w toalecie damskiej w Szkole Podstawowej w Szczepanowie

13) Zapewnienie ciepłej wody w umywalkach w toaletach: damskiej i męskiej w Szkole Podstawowej w Kwieciszewie.

Poprawiono zarówno estetykę jak i bezpieczeństwo wokół budynku szkolnego poprzez:

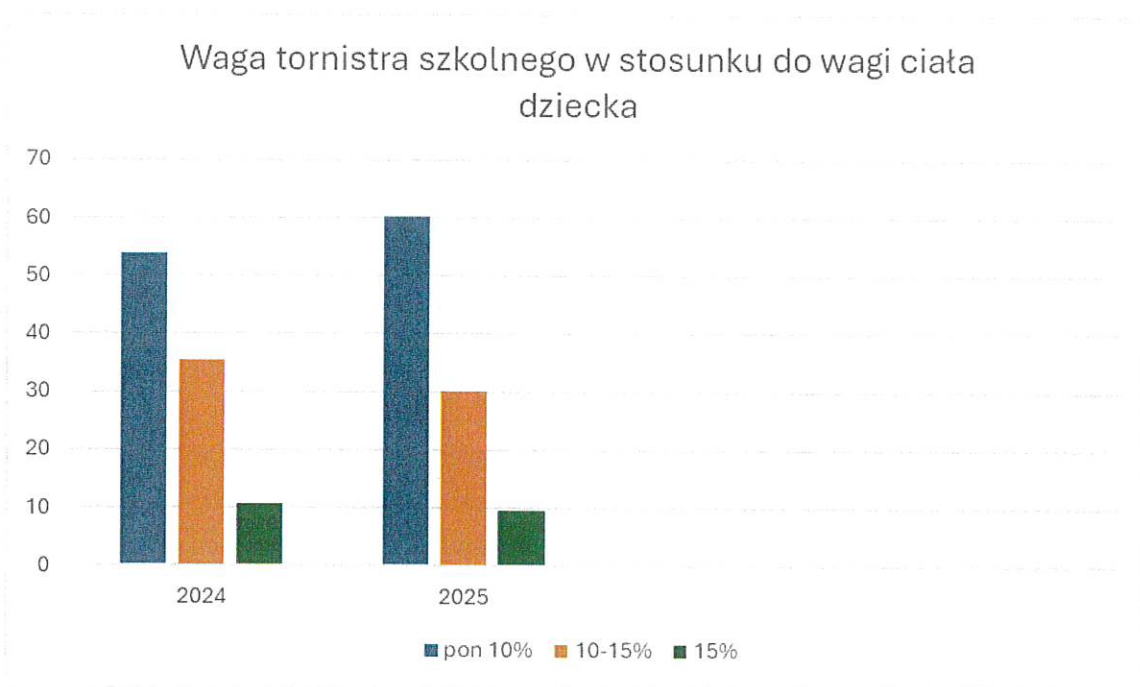
- zagospodarowanie terenu zielonego przed szkołą w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Strzelnie;
- odnowienie elewacji budynków szkolnych: w Szkole Podstawowej w Gębicach, Zespole Szkół w Mogilnie, przy ulicy Dworcowej 9, Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 2 w Mogilnie, Szkole Podstawowej w Wylatowie i w Szkole Podstawowej we Wszedniu;

W ramach nadzoru przeprowadzono pomiary:

- dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii w 21 placówkach (w 99 oddziałach pomierzono 1709 stanowiska pracy ucznia). Stanowiska zorganizowano zgodnie z zasadami ergonomii; meble były odpowiednio zestawione i oznakowane.

- obciążenia uczniów ciężarem tornistrów w 15 placówkach (w 67 oddziałach zważono tornistry 876 dzieci z klas IV - VIII). W niespełna 9,6% przypadków waga tornistra przekraczała 15% wagi dziecka.

Poniższy wykres przedstawia procentowy udział dzieci, u których stosunek wagi tornistra do wagi ciała wynosił 10%, 10-15%, pow. 15% w dwóch ostatnich latach badawczych.

Szkoły zapewniają warunki do przechowywania podręczników i wyposażenia w indywidualnych szafkach, a zbyt ciężkie tornistry noszone przez dzieci to najczęściej wynik braku kontroli rodzicielskiej. W trakcie kontroli zalecano Dyrektorom placówek oświatowych zorganizowanie spotkań edukacyjnych z rodzicami. Waga uczniowskiego plecaka, w przypadku dziecka w wieku wczesnoszkolnym nie powinna przekraczać 10% masy jego ciała, a powyżej 13 lat – 15%. W każdym przypadku wagi tornistra w przedziale 10%-15% wagi ciała sytuacja jest tolerowana, jednakże przekroczenie granicy 15% winno uruchomić działania w celu zmniejszenia obciążenia, co dotyczyło prawie 10% dzieci, których tornistry zważono. Zbyt ciężki tornister/plecak może zaburzyć prawidłowy rozwój kręgosłupa dziecka, powodować przewlekłe dolegliwości bólowe, a nawet zwiększać ryzyko występowania patologii kręgosłupa.

W związku z trwaniem programu szczepień ochronnych przeciwko brodawczakowi ludzkiemu HPV w szkołach, kontynuowano współpracę z dyrektorami szkół w tym zakresie. Jednak mimo podejmowanych działań, zainteresowanie udziałem w programie zmniejszyło się z 6 szkół w roku szkolnym 2024/2025, do 1 placówki w roku szkolnym 2025/2026. Przyczyny tego stanu rzeczy, to przede wszystkim kwestie organizacyjne i brak zainteresowania ze strony rodziców. Nadmienić należy, że 5 placówek wykazywało chęć wzięcia udziału w realizacji szczepień (w tym jedna nie biorąca udziału w poprzednim roku szkolnym), jednak ze względu na zbyt małą liczbę chętnych 4 szkoły wycofały się z programu. Nowy cykl szczepień podjął jedynie Zespół Placówek Specjalnych w Szerzawach (gdzie I dawką zaszczepiono 12 dzieci). Drugi cykl szczepień w 2025 r. odbył się we wszystkich sześciu placówkach zgłoszonych do udziału w programie w poprzednim roku szkolnym.

Szkoły, które w roku szkolnym 2025/2026 wykazały zamiar udziału w programie to:

- Szkoła Podstawowa w Szczepanowie (zbyt mała ilość chętnych osób),
- Zespół Szkół w Dąbrowie (zbyt mała ilość chętnych osób),
- Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 2 w Strzelnie (zbyt mała ilość chętnych osób),
- Szkoła Podstawowa nr 1 w Strzelnie (zbyt mała ilość chętnych osób),
- Zespół Placówek Specjalnych w Szerzawach (zaszczepiono I dawką 12 dzieci).

WYPOCZYNEK DZIECI I MŁODZIEŻY

W czasie letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży na terenie powiatu mogileńskiego w 2024 roku odbyło się 58 turnusów, w tym **52** turnusy letnie, z których skontrolowano **33**, wypoczywało na nich **1746** uczestników z terenu kilku województw oraz **6** turnusów zimowych, z których skontrolowano **4**; wypoczywało na nich **201** uczestników.

Wszystkie turnusy wypoczynkowe były zgłoszone do Kuratorium Oświaty. Kontrole przeprowadzone były we wszystkich obiektach, miejscach wypoczynku dzieci i młodzieży, które wykazały że uczestnikom zapewniono bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku z dostateczną liczbą urządzeń sanitarnych, z dostępem do ciepłej wody, z pomieszczeniami w dobrym stanie sanitarnym i technicznym. Uczestnicy letniego wypoczynku korzystali z rekreacji wodnej na terenie nadzorowanych kąpielisk. W skontrolowanych miejscach wypoczynku stwierdzono pojedyncze przypadki urazów kończyn, (stłuczenia i skręcenia).

Podsumowanie

Stan higieniczny placówek oświatowych na terenie powiatu mogileńskiego (poza dwoma wyjątkami) nie budził zastrzeżeń.

Wypoczynki zarówno zimowe, jak i letnie były zorganizowane prawidłowo, zapewniając uczestnikom odpowiednie warunki higieniczne.

W 2025r. nastąpiła nieznaczna poprawa w procentowym udziale dzieci, u których waga tornistra nie przekraczała 10% wagi dziecka (w roku 2024 - 53,8%, w 2025r. – 60,3%), przy czym zmalała ilość dzieci, u których waga tornistra przekraczała 15% (w roku 2024 -10,7%, w roku 2025 – 9,5%). W roku 2026 działania na rzecz eliminacji wad postawy będą kontynuowane, ze względu na potrzebę uświadamiania dzieci o wpływie zdrowych nawyków na ich zdrowie.

Program profilaktyki przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w szkołach w roku 2025 nie cieszył się zainteresowaniem wśród rodziców dzieci uprawnionych do szczepienia. W roku szkolnym

2024/2025 w szkołach zaszczepiono 1 dawką 85 dzieci w roku szkolnym 2025/2026 zadeklarowano do szczepienia i zaszczepiono tylko 12 dzieci w jednej placówce. Tak mała ilość dzieci szczepionych w szkołach w roku szkolnym 2025/2026 wynika z braku zainteresowania rodziców szczepieniem przeciwko HPV ale również z trudności organizacyjnych.

III.7. BEZPIECZEŃSTWO ŚWIADCZENIA USŁUG MEDYCZNYCH

W 2025 roku przeprowadzone były kontrole obiektów w zakresie spełnienia wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą; gospodarowania odpadami i bielizną; podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz dokumentowania tych działań; wypełniania obowiązków przez kierowników podmiotów leczniczych wykonujących działalność leczniczą w rodzaju świadczenia szpitalne w zakresie wdrożenia i zapewnienia funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych.

Bezpieczeństwo usług medycznych oznacza zapewnienie, że przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych stosowane są procedury zapobiegające szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych przez co pacjent i personel są w najwyższym stopniu chronieni. Działania te obejmują w szczególności:

1. ocenę ryzyka wystąpienia zakażenia związanego z wykonywaniem świadczeń zdrowotnych;
2. monitorowanie czynników alarmowych i zakażeń związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w zakresie wykonywanych świadczeń;
3. opracowanie, wdrożenie i nadzór nad procedurami zapobiegającymi zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, w tym dekontaminacji: skóry i błon śluzowych lub innych tkanek; wyrobów medycznych, wyposażenia wyrobów medycznych, systemów i zestawów zabiegowych oraz powierzchni pomieszczeń i urządzeń;
4. stosowanie środków ochrony indywidualnej i zbiorowej w celu zapobieżenia przeniesieniu na inne osoby biologicznych czynników chorobotwórczych;
5. wykonywanie badań laboratoryjnych oraz analizę lokalnej sytuacji epidemiologicznej w celu optymalizacji profilaktyki i terapii antybiotykowej.

Zobowiązani do wdrożenia działań zapobiegawczych mają obowiązek prowadzenia kontroli wewnętrznej w zakresie ich realizacji oraz dokumentowania ich przeprowadzenia.

Kierownictwo Szpitala jest zobowiązane do wdrożenia i zapewnienia funkcjonowania systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych obejmującego powołanie i nadzór nad działalnością zespołu i komitetu kontroli zakażeń szpitalnych, które mają planować, ukierunkowywać i oceniać szpitalny system zapobiegania oraz aktualizować, prowadzić kontrolę wewnętrzną i szkolić personel. Chodzi zatem o kreowanie polityki szpitala w zakresie identyfikowania biologicznych czynników chorobotwórczych wywołujących zakażenia i choroby zakaźne u pacjentów oraz ograniczenie narastania ich lekooporności poprzez stosowanie adekwatnej profilaktyki i terapii antybiotykowej. Do zadań zespołu kontroli zakażeń szpitalnych należy opracowywanie i aktualizacja systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, prowadzenie kontroli wewnętrznej oraz przedstawianie wyników i wniosków z tej kontroli kierownikowi szpitala i komitetowi zakażeń szpitalnych, szkolenie personelu w zakresie kontroli zakażeń szpitalnych, a także konsultowanie osób podejrzanych o zakażenie lub chorobę zakaźną oraz tych, u których rozpoznano zakażenie lub chorobę zakaźną. Do zadań Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych należy opracowywanie planów i kierunków systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych, ocena wyników kontroli wewnętrznej przedstawianych przez zespół

kontroli zakażeń szpitalnych, opracowywanie i aktualizacja standardów farmakoprofilaktyki i farmakoterapii zakażeń i chorób zakaźnych w szpitalu.

Przeprowadzono 2 kontrole działania Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych min. w zakresie spełnienia wymagań tj. utworzenia systemu zapobiegania i zwalczania zakażeń szpitalnych i gromadzenia informacji o zakażeniach szpitalnych i czynnikach alarmowych, prowadzenia i dokumentowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych, działalność Zespołu ds. Zakażeń Szpitalnych i Komitetu ds. Zakażeń Szpitalnych. Przeprowadzona kontrola wykazała nieprawidłowości tj. przewodniczący zespołu nie posiadał wymaganych kwalifikacji tj. tytułu specjalisty lub specjalizacji I stopnia w jednej z następujących dziedzin medycyny: epidemiologia lub higiena i epidemiologia, mikrobiologia lub mikrobiologia lekarska, choroby zakaźne, organizacja ochrony zdrowia lub zdrowie publiczne oraz nie rozpoczął także specjalizacji w jednej z wymienionych dziedzin lub kursu specjalistycznego w zakresie epidemiologii szpitalnej. Wydano decyzję nakazującą powołanie przewodniczącego posiadającego niezbędne kwalifikacje, sprawa w toku, termin wykonania obowiązku na wniosek strony wydłużono do końca czerwca 2026 roku.

W 2025 roku skontrolowano 41 obiektów świadczących usługi medyczne przeprowadzając łącznie 55 kontroli.

- **NZOZ-y (5) świadczące podstawową opiekę zdrowotną w przychodniach rodzinnych:** NZOZ „Rodzina” w Mogilnie, NZOZ „Salus” w Mogilnie, NZOZ „Medica” w Strzelnie, NZOZ „Ośrodek Zdrowia” w Wójcinie, GPLR „Nasz Lekarz” w Jeziorach Wielkich

➤ **NZOZ (1) o charakterze specjalistycznym** „Omega” w Strzelnie w dziedzinie stomatologii

➤ **Inne podmioty (8) o charakterze specjalistycznym:**

- Stacja dializ w Strzelnie należąca do „DaVita” Sp. z o.o. we Wrocławiu
- Punkt pobrań „Diagnostyka” Laboratoria Medyczne w Mogilnie
- Zakład Aktywności Zawodowej w Przyjezierzu w dziedzinie rehabilitacji
- Medycyna Specjalistyczna Sławomir Suchar w dziedzinie stomatologii (2 gabinety)
- Tworcowscy Stomatologia Sp. z o.o. w dziedzinie stomatologii
- Opieka Długoterminowa Mateusz Szulczyński z siedzibą w Strzelnie
- Opieka Długoterminowa i Hospicjum Domowe Szulczyński i Wspólnicy z siedzibą w Strzelnie

➤ **Placówki (14) SPZOZ w Mogilnie:**

- Szpital Powiatowy w Mogilnie (skontrolowano oddział ginekologiczno-położniczy, oddział wewnętrzny, oddział pediatryczny, oddział chirurgiczny z blokiem operacyjnym, pracownię endoskopii oraz działanie Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych)
- Przychodnia Rejonowa w Strzelnie łącznie z punktem szczepień i poradnią dziecięcą
- Punkt pobrań w Strzelnie
- Poradnie Lekarzy POZ w: Gębicach, Wylatowie, Markowicach i Dąbrowie
- Przychodnia Rejonowa w Mogilnie z ambulatorium Nocnej i Świątecznej Opieki Medycznej (w ciągu pracy przychodni stanowi gabinet zabiegowy)
- Ratownictwo Medyczne z dwoma zespołami w Mogilnie i w Strzelnie
- Laboratorium analityczne w Mogilnie
- Pracownia fizjoterapii w Mogilnie
- Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Strzelnie
- Poradnia Dziecięca w Mogilnie

- Dzienny Oddział Psychiatryczny w Strzelnie wraz z Poradnią Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży

- **Prywatne praktyki lekarskie (11) i inne – fizjoterapie (2):** 3 gabinety stomatologiczne, 3 gabinety ginekologiczne, 1 gabinet okulistyczny, 1 gabinet kardiologiczny, 3 gabinety ogólne oraz 2 gabinety fizjoterapeutyczne.

Podmioty dokonały oceny ryzyka wystąpienia zakażenia związanego z udzielanymi przez nie świadczeniami, opracowały i wdrożyły procedury dekontaminacji skóry/błon śluzowych oraz dekontaminacji wyrobów medycznych, procedury mycia i dezynfekcji powierzchni dotykowych i bezdotykowych, postępowania w przypadku skażenia materiałem biologicznym, postępowania po ekspozycji na zakażenie.

Posiadały w zapasie i stosowały środki ochrony indywidualnej (rękawice, fartuchy, maski). W skontrolowanych placówkach do przechowywania brudnej odzieży ochronnej wyznaczono specjalne pojemniki umieszczone w magazynach odpadów lub innych wyznaczonych miejscach, natomiast czystą odzież ochronną przechowywano w innych wydzielonych i opisanych miejscach. Placówki stosowały środki dezynfekcyjne, głównie jako preparaty w stężeniach gotowych do użycia. Dobór środków w zależności od przedmiotu dezynfekcji w większości placówek był właściwy.

W związku anonimowym zgłoszeniem o niewłaściwych warunkach higieniczno-sanitarnych w szpitalu w Mogilnie tj. brudnymi posadzkami oraz przepełnionymi pojemnikami na odpady przeprowadzono kontrolę interwencyjną. Kontrolą objęto pomieszczenia szpitala, a także pracownię fizjoterapii oraz pomieszczenia laboratorium znajdujące się w budynku szpitala. Zarzuty nie zostały potwierdzone.

W związku z inną wniesioną interwencją dotyczącą awarii sieci kanalizacyjnej, nieprzyjemnym, drażniącym zapachem w pracowni fizjoterapii mieszczącej się w pomieszczeniach piwnicy szpitala w Mogilnie, przeprowadzono kontrolę interwencyjną, w trakcie której ustalono, że do wycieku doszło w sąsiadującym magazynie. Wydano zalecenia.

W trzech skontrolowanych placówkach należących do SPZOZ w Mogilnie stwierdzono brak nadzoru nad procedurami dekontaminacji skutkujący: brakiem preparatu przeznaczonego do dezynfekcji rąk, środków do dezynfekcji rąk nie posiadających daty ważności (brak oryginalnego opakowania) oraz środków do dezynfekcji rąk po terminie ważności (w pomieszczeniu gospodarczym, wyposażonym w zlew z baterią z ciepłą i zimną wodą oraz podajnikiem na mydło w płynie). Placówki otrzymały odpowiednie preparaty. Nieprawidłowości usunięto w krótkim terminie.

We wszystkich przypadkach stwierdzono, iż są wydzielone miejsca w pomieszczeniach gospodarczych lub w szafach w gabinetach do przechowywania preparatów dezynfekcyjnych.

W jednym spośród skontrolowanych podmiotów należących do SPZOZ w Mogilnie niewłaściwie postępowano z odpadami niebezpiecznymi powstałymi przy udzielaniu świadczeń, które nie były oznakowane prawidłowo. Nieprawidłowości usunięto w krótkim terminie, odstąpiono od wydania decyzji.

W pozostałych przypadkach postępowanie było zgodne z obowiązującymi przepisami. Podmioty podpisały umowy na odbiór i utylizację odpadów niebezpiecznych z uprawnionymi firmami. Częstotliwość odbioru odpadów była prawidłowa.

Kontrola wewnętrzna prowadzona była dwukrotnie w ciągu roku, z czego sporządzano raporty. Tylko w jednym przypadku prywatnej praktyki lekarskiej ogólnej brak było dokumentu

potwierdzającego wykonanie kontroli wewnętrznej. Protokół kontroli wewnętrznej został niezwłocznie dostarczony do wglądu.

W większości kierownicy placówek (poza wymienioną poniżej) dokonali oceny ryzyka wystąpienia zakażenia związanego z udzielaniem świadczeń zdrowotnych.

W zakresie zapobiegania zakażeniom krwiopochodnym (wirusy wzv B, wzv C) kluczowe znaczenie ma prawidłowy sposób postępowania z narzędziami skażonymi materiałem biologicznym, w szczególności krwią, i ich prawidłowa sterylizacja co jest priorytetem podczas realizacji procedur zabiegowych. We wszystkich skontrolowanych gabinetach stomatologicznych stosowano właściwe zasady postępowania z narzędziami, w tym ich sterylizację, a procesy sterylizacji były kontrolowane każdorazowo przy użyciu testów chemicznych, a okresowo przeprowadzano kontrolę biologiczną. W jednym przypadku w gabinecie stomatologicznym stwierdzono nieprawidłowości: brak prawidłowego oznakowania identyfikującego worki z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania, brak zgodności częstotliwości przeprowadzonych kontroli wewnętrznych, brak oceny ryzyka wystąpienia zakażenia związanego z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Wydano decyzję nakazującą usunięcie ww. nieprawidłowości.

Narzędzia wielokrotnego użytku stosowane były w gabinetach stomatologicznych oraz poradniach chirurgicznych w przychodniach, a także w szpitalu. Narzędzia wielokrotnego użytku ze szpitala w Mogilnie oraz poradni SPZOZ Mogilno oddawane były do sterylizacji uprawnionej firmie zewnętrznej. Szpital w Mogilnie nie prowadził sterylizacji we własnym zakresie.

Wszystkie zarejestrowane praktyki stomatologiczne prowadziły sterylizację narzędzi we własnym zakresie, z czego 4 placówki posiadają wydzielone, połączone z gabinetem pomieszczenia sterylizatorni, a pozostałe ciąg technologiczny – myjący w gabinecie. Pozostałe praktyki zabiegowe nie prowadziły sterylizacji, gdyż używają wyłącznie sprzętu jednorazowego użytku.

W gabinetach ogólnych, kardiologicznym oraz okulistycznym stosuje się tylko preparaty do dezynfekcji rąk oraz powierzchni (lekarze udzielają konsultacji, ewentualnie wykonują USG i EKG). Powyższe dotyczy także praktyk fizjoterapeutów. W tych placówkach nie wytwarza się odpadów medycznych niebezpiecznych wymagających termicznego unieszkodliwienia.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wydano **decyzje nakazujące (3)**:

- **na bloku operacyjnym szpitala w Mogilnie** - dostosowanie podajników środków higienicznych (papier i ręczniki) do zakupionych środków w toalecie sali wybudzeń lub ich wymianę na nowe w pomieszczeniu higienicznym służy szatniowej oraz na stanowisku mycia chirurgicznego rąk. Nieprawidłowości zostały usunięte.

- **w gabinecie stomatologicznym należącym do spółki** - poprawę znakowania identyfikującego worki z odpadami medycznymi w miejscu ich powstawania oraz dostosowania mebli (krzesła) do możliwości ich mycia i dezynfekcji oraz braku aktualnego protokołu kontroli wewnętrznej, postępowanie w toku.

- powołanie **przewodniczącego Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych** posiadającego niezbędne kwalifikacje;

(2 decyzje zmieniające termin usunięcia nieprawidłowości).

Ponadto wydano **2 decyzje umarzające postępowanie**:

- **w oddziale ginekologiczno-położniczym szpitala w Mogilnie**, wszczęte w związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami, polegającymi na braku środków higienicznych (ręczniki papierowe) oraz ich składowaniu w niewłaściwym podajniku, stosowania płynu do dezynfekcji rąk po terminie ważności, a

także brakiem odpowiedniego oznaczenia pojemników na odpady medyczne ostre. Nieprawidłowości zostały usunięte w krótkim terminie.

- w zakładzie rehabilitacji NZOZ Ori-Med w Strzelnie wszczęte w związku z stwierdzonymi nieprawidłowościami, polegającymi na braku przeglądu wentylacji kanałowej oraz stosowania płynu do dezynfekcji rąk po terminie ważności. Nieprawidłowości zostały usunięte w krótkim terenie.

POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Podczas prowadzonych czynności kontrolnych w podmiotach medycznych w zakresie postępowania z odpadami medycznymi oceniano segregację wytwarzanych odpadów medycznych, ich gromadzenie w miejscu powstawania, transportu wewnętrznego, czasowego przechowywania (magazynowania) oraz przekazywania do unieszkodliwienia, a także opracowania i wdrożenia stosownych procedur/instrukcji w tym zakresie.

Nieprawidłowe postępowanie (4 przypadki) w zakresie gromadzenia odpadów medycznych polegało min. na pozostawieniu odpadów medycznych niebezpiecznych w miejscu wytwarzania w temperaturze pokojowej powyżej 72 godzin, braku kodu identyfikacyjnego lub niepełnym opisie na pojemnikach i workach z odpadami medycznymi, a także nieumieszczeniu worków jednorazowego użycia z odpadami medycznymi na stelażach lub w sztywnych pojemnikach. Natychmiastowe usunięcie stwierdzanych nieprawidłowości nie powodowało wszczęcia postępowania.

POSTĘPOWANIE Z BIELIZNĄ

W podmiotach leczniczych i praktykach zawodowych wykonujących działalność leczniczą, w żadnym z obiektów, oprócz fartuchów ochronnych dla personelu nie używa się bielizny wielokrotnego użytku, a w części prywatnych gabinetów stosowane są także fartuchy jednorazowe. We wszystkich placówkach wydzielono magazyny lub miejsca do przechowywania oddzielnie brudnej i czystej bielizny. Placówki korzystają zarówno z usług pralni komercyjnej, jak i z pralni w szpitalnej w Inowrocławiu. Tylko Zakład Aktywności Zawodowej w Przyjezierzu posiada własną pralnię. We wszystkich placówkach opracowano i wdrożono procedury postępowania z brudną i czystą bielizną.

Podobnie jak w roku poprzednim praniem bielizny szpitalnej, jak i pochodzącej z ZOL-u zajmuje się wyspecjalizowany zakład zewnętrzny. Każdy oddział posiada zapas bielizny, transport bielizny czystej odbywa się ręcznie lub w wózkach należących do pralni zewnętrznej, natomiast bielizna brudna znoszona jest do magazynu bielizny brudnej. Materace są dezynfekowane po hospitalizacji każdego pacjenta. Nieprawidłowości w zakresie postępowania z bielizną nie stwierdzono.

PODSUMOWANIE

Stan sanitarny placówek medycznych ocenia się jako jako dobry. Nie odnotowano poważnych zagrożeń epidemiologicznych wynikających z warunków pracy podmiotów leczniczych. Każdorazowo sprawdzano wdrożenie procedur przeciwepidemicznych w kontrolowanych podmiotach oraz stopień ich znajomości przez personel i ich aktualizację. Placówki w większości prowadziły prawidłową gospodarkę odpadami medycznymi w zakresie zbierania, magazynowania oraz transportu odpadów medycznych oraz posiadania wymaganej w tym zakresie dokumentacji. Pod względem higieniczno-sanitarnym stan pomieszczeń w obiektach udzielających świadczeń

medycznych nie budził zastrzeżeń, poza Poradnią Dziecięcą w Mogilnie (przedłużony termin remontu).

(przedłużony termin

Podczas kontroli prowadzono działania informacyjno-edukacyjne poruszając tematy dotyczące m.in.: stosowania procedur mycia i dezynfekcji rąk w celu zapobiegania przenoszeniu ewentualnych zakażeń, szkodliwości palenia wyrobów tytoniowych, przygotowania gabinetu zabiegowego do udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom, zasad prowadzenia kontroli sprawności urządzeń sterylizujących, opracowania i wdrożenia procedur oraz dokumentowania podejmowanych działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych w związku z udzielanymi świadczeniami zdrowotnymi, postępowania z wytwarzanymi odpadami medycznymi, zasad doboru preparatów do dezynfekcji powierzchni oraz do antyseptyki rąk.

IV. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE ZAKAŻEŃ I CHOROÓB ZAKAŹNYCH

Organ otrzymał **964 zgłoszenia** podejrzeń lub zachorowań na choroby zakaźne oraz dodatnich wyników badań laboratoryjnych w kierunku chorobotwórczych czynników biologicznych, z których 755 przypadków zarejestrowano; 95 osób hospitalizowano.

- nie zarejestrowano zachorowań na **świnkę**, podczas gdy w 2024 roku zarejestrowano 4 przypadki.
- Zarejestrowano 87 przypadków **ospy wietrznej** (1 hospitalizacja), 90 % chorych to dzieci do lat 14. Rok 2025 to rok z niższą liczbą zachorowań na ospę wietrzną w powiecie mogileńskim w porównaniu do lat ubiegłych.
- nastąpił spadek liczby zachorowań na **płonicę** z 41 w 2024 r. do 11 w 2025 r.; dotyczyły dzieci do 10 roku życia, a zachorowalność była niższa niż średnia wojewódzka.
- Zarejestrowano 1 przypadek giardioza (lamblioza) u osoby, która wykonała badania profilaktyczne po 50 roku życia. W latach poprzednich brak było takich przypadków.
- Zarejestrowano 10 przypadków zakażenia jelitowego wywołanego przez **Clostridioides difficile** (rok 2024 także 10), z których hospitalizowano 9 osób. Nie zarejestrowano ognisk zakażeń szpitalnych. Zachorowalność była niższa niż średnia w województwie.

Zarejestrowano 5 przypadków bakteryjnego zakażenia jelitowego wywołanego przez **Campylobacter jejuni/coli** z hospitalizacją; w roku poprzednim zarejestrowano 3 zachorowania.

Zarejestrowano 1 przypadek zakażenia jelitowego wywołanego przez **Yersinia enterocolitica**, w roku poprzednim brak przypadków.

- Zarejestrowano 32 przypadki **wirusowych zakażeń jelitowych** - 30 u dzieci i 2 u osób dorosłych; 13 osób hospitalizowano. Spowodowały je: **norowirusy** (18) **rotawirusy** (4) i inne wirusy określone i nieokreślone (5 **adenowirusów**, 4 **enterowirusy** oraz 1 **astrowirus**). 14 z 18 zarejestrowanych przypadków norowirusów, to osoby z ogniska zarejestrowanego pod nazwą „Sówki”. Dochodzeniem epidemiologicznym objęto 86 osób (14 chorych oraz 72 bez objawów chorobowych) oraz personel kuchni – 10 osób. Objawy kliniczne wskazywały na stosunkowo łagodny i krótkotrwały przebieg zachorowań. U chorych wystąpiły wymioty i bóle brzucha oraz w pojedynczych przypadkach biegunka i gorączka lub stan podgorączkowy. Nie ustalono źródła zakażenia, prawdopodobnie dla pierwszych chorych był nim bezobjawowy nosiciel lub chore dziecko, a także bezpośredni kontakt dzieci we wspólnych salach, korytarzach, toaletach oraz

kontakt z powierzchniami na których mogły przeżyć wirusy. Wpływ na wystąpienie zachorowań mogła mieć również nieprawidłowa technika mycia rąk przez dzieci przedszkolne lub brak mycia rąk.

Wszystkie zarejestrowane przypadki wywołanych przez enterowirusy zakażeń jelitowych to osoby z ogniska domowego zarejestrowanego pod nazwą „Bożejewice”. Dochodzeniem epidemiologicznym objęto 11 osób (4 chorych oraz 7 osób bez objawów chorobowych). Dwoje chorych dzieci hospitalizowano. Pozostałe przypadki wirusowych zakażeń jelitowych pojedyncze, nie powiązane epidemiologicznie.

- Zgłoszono 8 przypadków zachorowań na **biegunki i zapalenie żołądkowo-jelitowe** wyłącznie u osób powyżej 2 roku życia, hospitalizowano 2 osoby. Nastąpił spadek zachorowań w stosunku do roku poprzedniego.
- Zgłoszono tylko 3 potwierdzone przypadki zatrucia pokarmowego wywołanego przez pałeczki **Salmonella**. Nastąpił znaczny spadek zachorowań na Salmonellę w stosunku do roku 2024, bo w 2025 roku nie zarejestrowano ognisk choroby przenoszonej drogą pokarmową wywołanej przez pałeczki Salmonella. Zachorowalność była niższa niż średnia w województwie.
- Zarejestrowano tylko 11 przypadków **krztuśca** (rok 2024 - 29 przypadków), jedna osoba wymagała hospitalizacji. Zachorowania wystąpiły u 2 dzieci w wieku 7 i 11 lat (szczepione p/ko krztuścowi) oraz u 9 osób dorosłych, z których jedna osoba zaszczepiona pozostała nie szczepiona lub z brakiem danych o szczepieniu. W roku 2024 zarejestrowano aż krztuśca. Odporność poszczepienna p/krztuścowi spada z wiekiem, wzrost liczby zachorowań jest groźny dla niemowląt jeszcze niezaszczepionych oraz osób starszych szczepionych w odległej przeszłości.
- w zakresie chorób przenoszonych przez naruszenie ciągłości tkanek zgłoszono 3 przypadki zachorowania na **wirusowe zapalenie wątroby typu B** oraz 2 przypadki **wirusowego zapalenia wątroby typu C**, a także 1 przypadek **wirusowego zapalenia wątroby typu E**.
- Wystąpiły pojedyncze przypadki chorób inwazyjnych powodowanych przez bakterie **Streptococcus pyogenes** w postaci zdefiniowanej jako róża (3) oraz **Streptococcus pneumoniae** (2) w postaci zdefiniowanej jako posocznica (potwierdzone badaniami laboratoryjnymi) oraz w postaci zdefiniowanej jako inna określona i nie określona u jednego z ww. pacjentów. W przypadku wymienionych chorób inwazyjnych współczynniki zapadalności w powiecie mogileńskim są niższe niż w województwie.
- W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 1 przypadek **wirusowego zapalenia opon mózgowych** inne i nie określone, w 2024 roku również zarejestrowano 1 przypadek. Zarejestrowano 2 przypadki **zapalenia opon mózgowych** inne i nie określone, pacjentów hospitalizowano. W roku poprzednim nie zarejestrowano przypadków zachorowań na tę jednostkę chorobową. Zarejestrowano także 1 przypadek **encefalopatii gąbczastej (inne i nie określone)** osobę hospitalizowano. W poprzednich latach nie odnotowano zachorowań na tę jednostkę chorobową w powiecie mogileńskim oraz w województwie kujawsko-pomorskim.
- Wystąpiły 13 potwierdzone zachorowania na **boreliozę** (w 2024 r. - 10), co nie odzwierciedla sytuacji faktycznej, gdyż wiele osób nie zgłasza się do lekarza, nie wiążąc objawów z ukąszeniem przez kleszcza, które mogło nastąpić w odległej przeszłości.
- W 2025 roku u 5 osób pokąsanych przez zwierzęta podjęto **szczepienia p/ko wściekliznie** (w 2024 r. - 10) i dało to niższy współczynnik niż wojewódzki. Zgłoszono 45 pokąsań, głównie przez

psy. Liczba zgłoszonych pokąsań od lat utrzymuje się na podobnym poziomie. W zdecydowanej większości przypadków nad zwierzętami przeprowadzono obserwację weterynaryjną, gdy było to niemożliwe, osoby kierowano na konsultację pod kątem potrzeby zaszczepienia poekspozycyjnego.

- Zarejestrowano 2 przypadki **kiły** wczesnej (osobę hospitalizowano) oraz 2 przypadki **rzeżączki**. W latach wcześniejszych nie rejestrowano chorób przenoszonych drogą płciową. W 2025 roku nie zarejestrowano przypadków nowo wykrytych **zakażeń HIV** oraz przypadków **AIDS**, w roku 2024 zarejestrowano po 2 przypadki.
- Zarejestrowano 340 przypadków (potwierdzonych testem antygenowym) zachorowań na **grypę i zachorowania grypopodobne**, z **których** hospitalizowano 23 osoby. W 2024 roku zarejestrowano 157 przypadków. Współczynnik zapadalności jest niższy niż w województwie. W 2025r. nie zarejestrowano grypy potwierdzonej laboratoryjnie. Ze względu na powszechność nietestowania pacjentów w placówkach POZ oraz z powodu tego, że wiele osób objawowych leczy się w domu trudno ocenić i porównywać sytuację epidemiologiczną.
- W 2025 roku zarejestrowano łącznie 60 przypadków zakażenia **wirusem RSV**, 14 osób hospitalizowano. Z zarejestrowanych 60 przypadków 22 z nich dotyczyło dzieci do 2 lat, 12 dzieci hospitalizowano. W roku poprzednim zarejestrowano 48, z czego 19 dotyczyło dzieci do 2 lat. W województwie kujawsko-pomorskim współczynniki w analizowanym okresie były wyższe. Analiza danych jest trudna ze względów podobnych jak w przypadku grypy.
- W okresie sprawozdawczym zarejestrowano 117 potwierdzonych badaniami przypadków **SARS-CoV-2 (COVID-19)** z czego 3 osoby wymagały hospitalizacji. Współczynnik zapadalności dla tej jednostki chorobowej jest dużo niższy niż dla obszaru województwa. W 2024 roku zarejestrowano 158 przypadków potwierdzonych badaniami. Zgłoszono 1 przypadek zakażenia SARS-CoV-2 (COVID-19) – bez potwierdzenia laboratoryjnego, w roku poprzednim 10. Współczynnik zapadalności również jest niższy niż dla obszaru województwa. Analizując sytuację zakażeń wykazanych RSV i SARS-CoV-2 i porównując je z danymi wojewódzkimi, a także mając na uwadze obserwacje w populacji mieszkańców powiatu nasuwa się uwaga, że wiele przypadków infekcji nie podlega testowaniu, lekarze nie widzą potrzeby testowania, wdrażając leczenie bez określenia zakażenia. Dostępność testów w aptekach powoduje, że osoby chore często same zakupują test i przeprowadzają go w domu, bez zgłoszenia się do lekarza. Statystyki nie odzwierciedlają sytuacji faktycznej zakażeń koronawirusem i wirusem syncytialnym.
- Zgłoszono 4 zachorowania na **gruźlicę**, tj. o 1 zachorowanie mniej niż w roku poprzednim. Zachorowania wystąpiły u osób pochodzących wyłącznie ze środowiska wiejskiego (dziecko w wieku 13 lat z rozpoznaniem gruźlicy oka, 2 mężczyzn ze wznową zachorowania na gruźlicę płuc, 1 z gruźliczym zapaleniem opłucnej. Osoby z otoczenia chorych mężczyzn zostały objęte nadzorem lekarskim przez lekarzy rodzinnych.

Podsumowanie

Bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców powiatu mogileńskiego w zakresie chorób zakaźnych w 2025 roku było zapewnione. Zaobserwowano wzrost współczynników zapadalności w przypadku kilku jednostek chorobowych w porównaniu z rokiem ubiegłym, dotyczy to m. in. boreliozy, rotawirusów i norowirusów oraz grypy i RSV. W niektórych przypadkach współczynniki przekroczyły wartości współczynników wojewódzkich (kiła, rzeżączka, wirusowe zapalenie wątroby inne, zapalenie opon mózgowych). W 2025 roku zarejestrowano przypadki chorób przenoszonych drogą płciową kiły i rzeżączki, których w roku 2024 nie rejestrowano. Zarejestrowano jedyny w województwie przypadek encefalopatii gąbczastej.

Zarejestrowano zakażenia i zatrucia pokarmowe: 1 rodzinne oraz 1 w placówce zbiorowego żywienia.

V. OCENA REALIZACJI PROGRAMU OBOWIĄZKOWYCH SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

W powiecie mogileńskim szczepienia ochronne w 2025 roku prowadzone były w 10 punktach szczepień dla dzieci i młodzieży, w 1 oddziale noworodkowym oraz w 1 gabinecie zabiegowym udzielającym świadczeń w zakresie profilaktyki poekspozycyjnej.

W roku sprawozdawczym szczepieniom obowiązkowym podlegało 7760 dzieci i młodzieży. Szczepienia u noworodków i dzieci w 1 i 2 roku życia były realizowane na poziomie **od 52,17% do 98,81%**, a szczepienia tzw. rocznikowe u 6, 10, 14 i 19-latków wykonane na poziomie **od 97,57% do 99,74%**.

W 2025 roku w porównaniu z 2024 rokiem wykonanie szczepień było na zbliżonym poziomie. W roku sprawozdawczym wykonano nieznacznie więcej szczepień przeciw tężcowi ze wskazań indywidualnych z powodu ekspozycji na zakażenie (2025 r. - 155 osób, 2024 r. – 148 osób). Zgłoszono 2 łagodne **niepożądane odczyny poszczepienne (NOP)**. W roku ubiegłym zanotowano 5 przypadków NOP.

Na dzień 31.12.2025 r. na liście osób nie poddających swoich dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym było 155 rodziców 116 dzieci. W 2024 roku liczba ta była niższa i wynosiła 116 rodziców 82 dzieci.

W 2025 roku wysłano 153 upomnienia zawierające wezwanie do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej oraz wystawiono 70 tytułów wykonawczych z wnioskiem do Wojewody Kujawsko – Pomorskiego celem nałożenia grzywny.

W 16 przypadkach rodzice, którzy zwlekali z dokonaniem obowiązku zaszczepienia swoich dzieci wykonało obowiązek i zaszczepiło dziesięcioro dzieci. Pięcioro rodziców trojga dzieci przekazano do innych PSSE.

W związku z licznym wpływem zaświadczeń o odroczeniu od szczepień ochronnych dotyczących dzieci zgłoszonych jako nie zaszczepione, nadal toczyły się sprawy z 2022 i 2023 roku przed Rzecznikiem Odpowiedzialności Zawodowej Okręgowych Izb Lekarskich zarówno w Bydgoszczy, Poznaniu oraz Bielsku-Białej.

W ramach Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030 wprowadzono bezpłatny, powszechny program dobrowolnych szczepień przeciwko HPV dedykowany dzieciom w wieku 9 – 14 lat zarówno dziewczynkom jak i chłopcom. Niektóre z typów wirusa HPV (wirus brodawczaka

ludzkiego) są onkogenne, co oznacza, że przyczynia się do rozwoju nowotworów, w tym raka szyjki macicy, jamy ustnej czy prącia u mężczyzn. Może powodować również powstanie brodawek, nadżerek i kłykcin kończystych. Największe niebezpieczeństwo związane z zakażeniem HPV polega na tym, że zakażenie przez wiele lat może nie dawać objawów i przez to, być rozpoznany za późno na skuteczne leczenie. **Tym bardziej trudno zrozumieć dlaczego rodzice dziewczynek i chłopców 9-14 letnich świadomie odrzucają możliwość ochrony swych dzieci przed nowotworem w przyszłości. W związku z wdrożonymi w 2025 roku szczepieniami p/ko HPV w szkołach zaszczepiono jedynie 12 dzieci (dotyczy 1 dawki), w roku 2024 - 85 dzieci (dotyczy 1 dawki).**

W 2025 roku dużym przedsięwzięciem Głównego Inspektora Sanitarnego było zarządzenie przeprowadzenia kontroli kart uodpornienia w placówkach realizujących obowiązkowe szczepienia na terenie całego kraju. Na terenie powiatu mogileńskiego przeprowadzono 20 takich działań oraz 4 działania (w ramach wsparcia) na terenie odpowiedzialności PPIS w Bydgoszczy.

Skuteczność działań organu na przestrzeni lat w tym zakresie oraz wypracowanie obowiązku zgłaszania przez placówki osób nie poddanych obowiązkowym szczepieniom ochronnym, spowodowały, iż przedmiotowe kontrole nie wykazały na terenie powiatu mogileńskiego znacznego wzrostu osób nie poddanych obowiązkowym szczepieniom ochronnym.

VI. PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

W 2025 r. realizowano zadania w zakresie profilaktyki zdrowotnej głównie w placówkach nauczania i wychowania poprzez realizację:

- Program edukacyjny „Trzymaj formę”
- Program edukacyjny „Skąd się biorą produkty ekologiczne”
- Program edukacyjny „Dobre sposoby na zakaźne choroby”
- Program edukacyjny „Zdrowo i kolorowo”
- Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV
- Programy szkolnej edukacji antytytoniowej „Bieg po zdrowie”
- Program wojewódzki „Dopalacze – III strona zjawiska”
- Program wojewódzki „Zdrowie psychiczne. Radzenie sobie ze stresem”
- Program profilaktyki czerniaka „Znamie znam je”
- Program profilaktyki wirusowego zapalenia wątroby „Podstępne WZW”
- Program profilaktyki zakażeń HPV i raka szyjki macicy „Wybierz życie. Pierwszy krok”
- Interwencję „Profilaktykę w seniora”
- Kampanie i akcje edukacyjne ma temat profilaktyki szczepień ochronnych, profilaktyki zatruc grzybami, uzależnień, zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej.

Wdrożono i nadzorowano także liczne interwencje wojewódzkie i lokalne.

W realizacji ww. interwencji uczestniczą przede wszystkim placówki oświaty i wychowania. Realizację programów prowadzą koordynatorzy wyznaczeni w placówkach przy wsparciu Dyrekcji placówek. Pracę koordynatorów ocenia się bardzo dobrze, gdyż dużego zaangażowania wymaga zaplanowanie i zrealizowanie interwencji bez kolizji z obowiązkami etatowymi. Na wyróżnienie zasługują placówki:

- Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Mogilnie,
- Szkoła Podstawowa w Strzelcach,

- Zespół Szkół w Dąbrowie,

- Szkoła Podstawowa w Jeziorach Wielkich,

Na uwagę zasługuje Stowarzyszenie Rozwoju Miejscowości Sucharzewo „KUŹNIA”, za aktywność w promowaniu zdrowia, które przy współpracy z Gminą Dąbrowa i Zespołem Szkół w Dąbrowie w dniu 15 czerwca 2025 roku przeprowadziło VI edycję wydarzenia dotyczącego ochrony i promocji zdrowia pn. „Biała Niedziela”.

Podjęcie w 2024 roku nowej interwencji nieprogramowej pn. Kalendarz działań oświatowo-zdrowotnych stanowiło wyraz troski o zdrowie różnych grup odbiorców, a nie tylko młodzieży szkolnej. Ta interwencja jest kontynuowana. Działania w danym miesiącu koncentrowały się wokół tematów przewodnich. Dodatkowo każdy tydzień następującego po sobie miesiąca został opatrzony indywidualnym hasłem, nadając tym samym działaniom odpowiedni kierunek. W ramach tej interwencji zrealizowano w ciągu roku 50 tematów prozdrowotnych. Na początku 2025 roku wiele uwagi poświęcono: higienie sportu, bezpieczeństwu podczas ferii zimowych, profilaktyce nowotworów, promocji badań profilaktycznych i zapobieganiu chorobom zakaźnym. Wiosna sprzyjała działaniom dotyczącym propagowania zdrowego stylu życia, wolnego od nałogów oraz promocji szczepień ochronnych.

W okresie lata wiele uwagi poświęcono bezpiecznemu wypoczynkowi dzieci i młodzieży, a także seniorom. Jesienią natomiast podejmowano działania na rzecz bezpiecznego powrotu do szkoły, zdrowia psychicznego i bezpieczeństwa żywności.

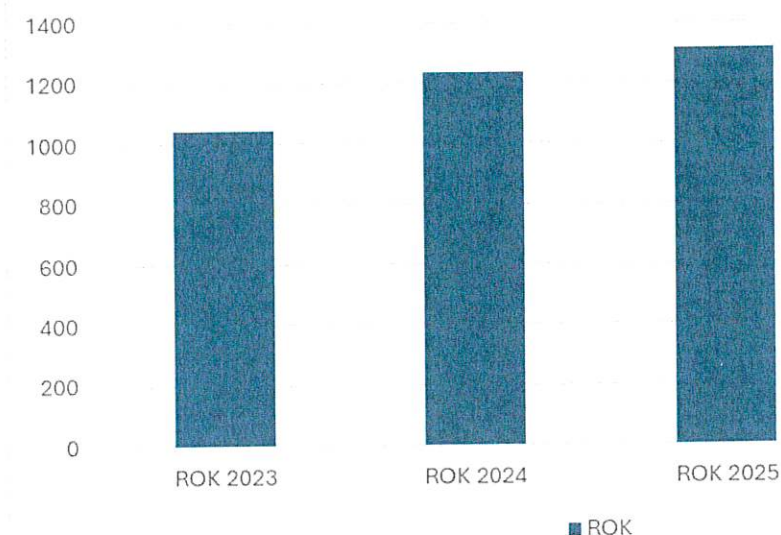
Łącznie przeprowadzono ok. 180 działań, adresowanych do około 72 tys. odbiorców (3954 - zasięg osobowy, 67944 – zasięg medialny).

W 2025 roku byliśmy obecni między innymi podczas:

- VI edycji wydarzenia dotyczącego ochrony i promocji zdrowia pn. „Biała Niedziela” w Dąbrowie;
- Dożynek Gminnych we Wszedniu,
- Happeningu „Różowa Wstążeczka” (jako współorganizator ze Starostwem Powiatowym i Gminą Mogilno).
- Wielu działaniach edukacyjnych realizowanych przez instytucje i podmioty lokalne w formie: prelekcji, stoisk informacyjnych, konkursów, porad, ekspozycji i dystrybucji materiałów edukacyjnych.

Organ podejmuje liczne działania edukacyjne i informacyjne skierowane głównie do lokalnej społeczności, placówek oświatowych, placówek użyteczności publicznej oraz przedsiębiorców działających na terenie jego odpowiedzialności za pośrednictwem komunikatorów społecznościowych: Facebook i strony internetowej PSSE w Mogilnie oraz stron samorządów współpracujących z Państwową Inspekcją Sanitarną.

Facebook PSSE w Mogilnie - liczba obserwujących
w latach 2023-2025

Ta forma daje możliwość dotarcia do większej liczby osób w różnym wieku, w szczególności do młodzieży. W 2025 roku systematycznie zamieszczano (co najmniej raz dziennie) aktualne posty dotyczące tematów profilaktyki zdrowotnej w mediach społecznościowych – Facebook. Od 2024 roku aktywność na mas-mediach realizowana jest zgodnie z tematycznym planem tygodniowym/miesięcznym dla województwa kujawsko-pomorskiego. Systematyczność i aktualność poruszanych zagadnień zwiększyło w znacznym stopniu grono odbiorców.

Środki masowego przekazu są obecnie dominującym źródłem wiedzy o zdrowiu i zdrowym stylu życia, zatem programowane interwencje edukacyjne w dziedzinie profilaktyki i promocji zdrowia powinny być kontynuowane.

W dalszym ciągu utrzymuje się niepokojącą sytuacja w zakresie wykonawstwa szczepień obowiązkowych. Wzrasta liczba rodziców odmawiających szczepienia swoich dzieci. Trend ten dotyczy całej Polski. W obliczu wzrostu liczebności i siły ruchów antyszczepionkowych niezbędne jest prowadzenie systematycznej i długofalowej edukacji.

WNIOSKI

1. Mieszkańcy powiatu mogileńskiego korzystali w 2025 r. z wody bezpiecznej dla zdrowia, nawet w przypadku krótkotrwałych orzeczeń o nieprzydatności wody do spożycia, gdyż w okresie tym dostarczano konsumentom wodę spełniającą wymagania jakościowe ze źródeł zastępczych lub określano warunki dla bezpiecznego jej spożycia.
2. Bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców powiatu mogileńskiego w zakresie chorób zakaźnych w 2025 roku było zapewnione, aczkolwiek zaobserwowano wzrost współczynników zapadalności w przypadku wielu jednostek w porównaniu z rokiem ubiegłym (boreliozy, rotawirusów i norowirusów oraz grypy i RSV.) W niektórych przypadkach współczynniki przekroczyły wartości współczynników wojewódzkich (kiła, rzeżączka, wirusowe zapalenie wątroby inne, zapalenie opon mózgowych). W 2025 roku zarejestrowano przypadki chorób przenoszonych drogą płciową kiły i rzeżączki, których w roku 2024 nie rejestrowano. Zarejestrowano jedyny w województwie przypadek encefalopatii gąbczastej.
3. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i przedmiotów do kontaktu z żywnością, prowadzony w oparciu o plan kontroli i poboru prób, a także wdrożenie i realizowanie systemu HACCP i procedur GHP i GMP przez producentów i dystrybutorów to czynniki decydujące o zapewnieniu bezpieczeństwa zdrowotnego ze strony żywności.
4. Systematyczny i skuteczny nadzór w zakładach pracy oraz wzrastająca świadomość pracodawców o celowości ochrony pracowników przed narażeniem na czynniki szkodliwe i uciążliwe w środowisku pracy skutkują niską liczbą stwierdzeń chorób zawodowych.
5. Wzrasta liczba rodziców nie poddających obowiązkowi szczepień ochronnych swoich dzieci. Trend ten dotyczy całej Polski. W obliczu wzrostu liczebności i siły ruchów antyszczepionkowych niezbędne jest prowadzenie systematycznej i długofalowej edukacji rodziców uchylających się od szczepień przez lekarzy POZ.
6. Wyniki przeprowadzonych kontroli kart uodpornienia w placówkach realizujących obowiązkowe szczepienia (akcja przeprowadzona jednocześnie na terenie całego kraju na polecenie Głównego Inspektora Sanitarnego) potwierdziły skuteczność działań PPIS w Mogilnie, gdyż nie wykazano na terenie powiatu mogileńskiego znacznego wzrostu osób nie poddanych obowiązkowym szczepieniom ochronnym.
7. Program profilaktyki przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV) w szkołach w roku 2025 nie cieszył się zainteresowaniem wśród rodziców dzieci uprawnionych do szczepienia. Dlatego wskazany jest skuteczniejszy udział lekarzy POZ w promowaniu szczepień przeciwko zakażeniom HPV, ponieważ rodzice dzieci, którym dedykowane jest bezpłatne szczepienie (dziewczynki i chłopcy w wieku 9-14 lat) nie korzystają z możliwości ochrony swych dzieci przed nowotworem w przyszłości. W roku szkolnym 2024/2025 w szkołach zaszczepiono I dawką 85 dzieci a w roku

szkolnym 2025/2026 zadeklarowano do szczepienia i zaszczepiono jedynie 12 dzieci w jednej placówce (łącznie 15). Niski odsetek osób zaszczepionych wynika też z niedostatecznej współpracy pomiędzy placówkami medycznymi a środowiskiem szkolnym oraz z trudnościami organizacyjnymi.

8. Wszystkie podmioty i instytucje, a także samorządy gminne i powiatowe, powinny kontynuować działania i rozwijać formy aktywności sprzyjającej umacnianiu zdrowia publicznego.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Mogilnie
Aleksandra Wanta